PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

- Cena 70 lir

Leto XXV. Št. 255 (7449)

TRST, torek, 4. novembra 1969

VČERAJ V KAIRU S POSREDOVANJEM EGIPTOVSKE VLADE

Dosežen popoln sporazum za rešitev spora med Libanonom in palestinskimi komandosi

Do sporazuma je prišlo po sedemurnem sestanku med vrhovnim poveljnikom libanonske vojske gen. Bustanijem in palestinskim voditeljem Arafatom - Spor je v zadnjih tednih terjal več kot sto žrtev - Izraelske grožnje Libanonu

KAIRO, 3. — Predstavniki libanonske vlade in palestinskih komandosov so dosegli sporazum za rešitev medsebojnega spora. Sporazum je bil dosežen danes zvečer v Kairu po sedemurnem sestanku med obema delegacijama, ki jima načeljujeta vrhovni poveljnik libanonske vojske general Emile Bustani in predsednik «Organizacije za osvoboditev Palestine» Jaser Arafat. Na izrecno željo obeh delegacij sta bila na sestanku prisotna tudi egiptovska ministra za zunanje zadeve Riad in za vojno Favzi.

Po sestanku so objavili sporočilo, ki pravi, da sta «obe strani, z namenom, da zajamčita varnost Libanona ter delovanje fedajinov, dosegli sporazum o vseh spornih točkah».

Sporočilo trdi dalje, da je bil sporazum — katerega besedilo ni še znano — dosežen «zaradi vezi», ki združujejo usodo Libanona in palestinskega odporništva ter dejstva, da morata odnose med Libanonom in palestinskim odporništvom označevati zaupljivost in iskrenost, da se zajamčijo varnost in suverenost Libanona, interesi palestinske revolucije in cilji arabskega naroda».

«Pogajanja med delegacijama, se nadaljuje poročilo, sta označevala razumevanje in skupna želja po reševanju problemov, ki jih postavlja akcija Palestincev».

Do današnjega sporazuma je prišlo po ugodnem poteku včerajšnjega sestanka med generalom Bustanijem in palestinskim voditeljem Arafatom, na katerem je bilo sklenjeno premirje med libanonsko vojsko in komandosi. V tej zvezi je Radio Bejrut sporočil, da sta obe strani «sklenili od polnoči dalje preklniti vse vojaške operacije in preklicati vse ukrepe, ki so bili sprejeti po izbruhu libanonske krize in ki bi utegnili v bodočnosti zaostriti napetost». Sklenili sta dalje, je še poročal kairski radio, da nadaljujeta razgovore z namenom, da bi dosegli sporazum o vseh problemih, da bi ponovno vzpostavili zaupanje in bratsko vzdušje med stranmi za boj proti skupnemu sovražniku Izraelu».

Še pred sestankom z generalom Bustanijem je imel Arafat vrsto srečanj z egiptovskimi voditelji ter v prvi vrsti z generalom Naserjem. Politični opazovalci menijo, da so kairske oblasti izvajale močan pritisk na palestinskega voditelja, da bi pristal na pogajanja z Libanonom.

Položaj v državi je po hudih spopadih zadnjih dveh tednov, ki so po še neuradnih poročilih povzročili smrt najmanj 100 oseb, skoraj povsem miren. Danes so sicer zabeležili dve kršitvi včeraj sklenjenega premirja: ponoči so neznanci opravili atentat proti naftovodu ameriške družbe «Trans Arabian», ki je bil močno poškodovan. Vojaško poveljstvo palestinske oborožene vstaje je izdalo sporočilo, v katerem zavrača odgovornost za atentat. V Tripolisu je v jutranjih urah prišlo do streljanja, med katerim je bila po naključju ubita neka ženska. Do obeh dogodkov je prišlo pred sporočilom o doseženem sporazumu med Libanonom in Palestinci.

V Izraelu je bila vest o sporazumu sprejeta z negodovanjem. Uradnih reakcij sicer še ni, vendar je značilno v tej zvezi pisanje vladnega lista «Jerusalem Post», ki napoveduje težke represalije proti Libanonu ce bi se ta sporazumel s komandosi. «Če si bodo komandosi — piše list — zagotovili akcijsko svobodo na nekem področju Libanona, potem je jasno, da ne bomo več smatrali tega področja, kot tudi poti, ki peljejo do njega, ter še mnogo drugih stvari, za libanonske. Ta področja bodo zato, če bo Izrael napaden, cilj obrambnih akcij in represalij. Izrael ne bo dovolil, da bi neki predel Libanona postal varno zatočišče in baza za organizacije komandosov».

Za sedaj pa usmerja Izrael svoje «represalije» proti drugim arabskim državam. Danes je letalstvo izvedlo dve zaporedni akciji proti Jordaniji ter z napalmom bombardiralo reke Jordana. Napada nista, po jordanskih poročilih, povzročila človeških žrtev.

Burghiba ponovno izvoljen za predsednika Tunizije

TUNIS, 3. — Danes je minister za notranje zadeve sporočil časnikarjem dokončne rezultate nedeljskih volitev za izvolitev predsednika in novega parlamenta. Predsednik Burghiba (edini kandidat za predsedniško mesto) je dobil 1 milijon 363.713 glasov na 1.375.322 volivcev, ali 99,76 odst. Za člane parlamenta pa je volilo 94,69 odst. volivcev. Kot je izjavil minister za notranje zadeve, so bile nedeljske volitve v težkih razmerah zaradi nedavnih poplav.

Burghiba bo torej vodil Tunizijo še nadaljnih pet let. V svojem programu napoveduje boljše socialno ravnovesje med prebivalstvom in zagotovitev boljših življenjskih pogojev ljudskim množicam, zlasti pa tistim ljudem, kot je poudaril Burghiba, «ki živijo pod ničlo». V zunanji politiki pa se bo Tunizija, kot je sporočil Burghiba, še naprej zavzemala za ohranitev miru, ostala bo med neuvrščenimi državami, se borila za spoštovanje listine OZN, podprla pravico narodov do samoodločbe in dala vsestransko podporo narodom, ki se še vedno bore proti kolonialnim upravam.

V Tripolisu demonstracija proti Veliki Britaniji

LONDON, 3. — Glasnik britanske vlade je izjavil, da je britanski veleposlanik v Tripolisu izročil zunanjemu ministru protestno noto proti včerajšnjim demonstracijam pred sedežem britanske ambasade.

Demonstacijo so priredili ob obletnici znane balfourske izjave iz novembra leta 1917, v kateri je bila poudarjena potreba po ustanovitvi židovske države v Palestini. Med demonstracijo je veleposlanik zaprosil zunanje ministrstvo in vojaške oblasti za zaščito. Policija je zavrnila nekatere demonstrante, ki so hoteli vdreti v poslopje ambasade.

Bivši Reichstag sedež za razgovore med obema Nemčijama?

BONN, 3. — Kancler Willy Brandt je v intervjuju, ki ga je danes objavil londonski dnevnik «Times», med drugim izjavil, da je glavno vprašanje njegove vlade izboljšanje odnosov s Sovjetsko zvezo in dodal, «da se ravnotežje v Evropi lahko doseže tudi brez razorožitve, če se bodo Nemci in Poljaki naučili živeti skupaj».

Vprašanje politike nove zahodnonemške vlade do Sovjetske zveze in ostalih vzhodnih socialističnih držav je glavna tema najrazličnejših intervjujev, izjav in komentarjev v Zahodni Nemčiji. Zanimiv je predlog, ki so ga dali socialdemokrati v zahodnem Berlinu glede bodoče uporabe zgradbe bivšega Reichstaga. Kot je znano je bila ta zgradba med vojno skoraj popolnoma porušena. Po razdelitvi Berlina je ostala na zahodni strani tik ob meji z vzhodnim Berlinom. Socialdemokrati so bili vedno proti obnovitvi te zgradbe. Toda demokristjani so jo obnovili in imeli v njej zasedanja raznih komisij bonskega Bundestaga, kar seveda ni ustvarjalo dobrega ozračja med obema Nemčijama.

Zato predlagajo sedaj berlinski socialdemokrati, naj bi to zgradbo uporabili za sestanke med predstavniki Zahodne in Vzhodne Nemčije in predstavniki zahodnega in vzhodnega Berlina. Po mnenju socialdemokratov, bi lahko ta stavba postala neke vrste ekstrateritorialno področje in bi v njej lahko razpravljali o najvažnejših vprašanjih medsebojnega sodelovanja in sožitja dveh nemških držav.

Socialdemokratski predstavnik Scholtz je izjavil, da bi bila lahko ta pobuda v najkrajšem času uresničena, če bi se v obnovljenem bivšem Reichstagu začela napovedana pogajanja med predstavniki dveh nemških držav o izboljšanju telefonskih zvez, ureditvi železniškega in cestnega prometa ter o sestavi skupnega sklada za ureditev nekaterih cest. «To, je poudaril Scholtz, bi bil prvi korak, kateremu bi lahko sledili še drugi, z gotovimi in izredno važnimi rezultati.»

PO NEKAJDNEVNEM PRAZNIČNEM PREMIRJU

V ospredju italijanskega življenja še vedno ostri sindikalni boji

Delavci Pirellija so zavrnili kompromisni predlog ministra za delo - V sredo stavka uslužbencev mestnih prevozov - Proglas Saragata oboroženim silam

RIM, 3. — Tudi ta teden bodo v ospredju sindikalne borbe, saj se bodo glede nekaterih pomembnih pogodb vršila pogajanja, istočasno pa bo še narasel val stavk najrazličnejših kategorij. Velika večina stavk bo izvedena v okviru navodil pokrajinskih sindikalnih organizacij, tako da skoro ne bo vsedržavnih stavk, saj so se sindikati poslužili te nove in mnogo bolj učinkovite oblike stavkovnega boja.

Do določenega premika v sindikalnem boju lahko pride v petek, ko se bodo nadaljevala pogajanja za obnovitev delovne pogodbe kovinarjev zasebnih podjetij, saj gre za eno izmed ključnih stavkovnih gibanj, ki ima močan vpliv tudi na druge kategorije. Stališča so še vedno dokaj oddaljena in to glede ključnih vprašanj zvišanja plač ter dodatnih delovnih pogodb, glede katerih sindikalne organizacije vztrajajo, da ne bodo popustile.

Nič ne kaže, da bi se lahko hitro rešil dolgotrajni sindikalni spor v podjetju Pirelli, ki se nanaša na proizvodno nagrado in sindikalne svoboščine v podjetju. V tej zvezi je minister za delo predlagal podjetju kompromisne predloge, na katere je vodstvo družbe v soboto pristalo.

Danes je bila v Milanu skupščina članov notranjih komisij, odborov oddelkov in sindikalnih predstavnikov, katere se je udeležilo preko 600 delavcev vseh obratov Pirelli iz Milana in pokrajine. Na skupščini so v bistvu zavrnili ministrov predlog, češ da mora priti do neposrednih sindikalnih pogajanj s podjetjem in da so ministrovi predlogi prenizki ter jih delavci ne morejo enostavno sprejeti. Na skupščini so tudi sprejeli sklep, da bodo nadaljevali s sindikalno borbo, dokler ne bo dosežen sporazum in kolikor podjetje ne bo popustilo, bodo pa uvedli nove in še bolj učinkovite oblike sindikalnega boja. Povzeli bodo tudi ustrezne pobude, da se izolira podjetje in to še zlasti politično in da se doseže čim večja solidarnost vseh delavcev.

V zvezi z vsedržavno stavko uslužbencev mestnih prevozov so pokrajinske sindikalne organizacije sklenile stavko, ki bo v sredo, 5. novembra od 10.30 do 14.30. Stavko so proglasili v zvezi z razbitjem pogajanj za obnovitev delovne pogodbe.

Danes se je pričela 48-urna stavka uslužbencev kemijskih podjetij, ki so jo sindikalne organizacije proglasile, ker so bili predlogi delodajalcev nezadostni na zadnjih razgovorih 29. oktobra.

Pogajanja za obnovitev delovne pogodbe za uslužbence kemijske in farmacevtske industrije so se danes ponovno razbila, ker so sindikalne organizacije ugotovile, da delodajalci vztrajajo na nezadostnih predlogih. Zato so potrdili že napovedane stavke 96 ur do 15. novembra.

Minister za delo Donat Cattin je dal znanemu tedniku «Domenica del corriere» intervju, v katerem zagovarja upravičenost sindikalnih zahtev. Zvišanje plač bo imelo namreč takojšnje pozitivne posledice, ker se bo zvišala notranja potrošnja na račun izvoza. S tem pa se bo izpremenila tendenca, ko Italija izvaža blago na osnovi svoje cenene delovne sile in bodo industrijska podjetja prisiljena, da pospešijo tehnološki napredek ter da povečajo produktivnost. S pomočjo visokih plač se lahko vstopi v tretjo fazo industrijske revolucije.

Poleg teh ciljev pa je v zvezi z obnovitvijo delovnih pogodb tudi pomemben cilj, da se da socialnim silam večja teža pri politični oblasti, pri čemer gre za proces, ki ga ni mogoče ustaviti. Možna pa je desničarska reakcija, ki bo skušala zavreti ta razvoj. Donat Cattin nato nadaljuje, da so sindikati dobili svojo pravo težo, ko so ustvarili dejansko enotnost.

Glede notranjega položaja pa je Donat Cattin mnenja, da se samo z novim tajnikom stranke ničesar ne reši, čeprav se ugodno izraža o kandidaturi Forlanija. Mnenja je, da ima KD dve odločilni osebnosti, in to Fanfanija in Mora, ki bi se sedaj morali «premakniti».

Forlani je danes nadaljeval razgovore z raznimi predstavniki o pripravah za zasedanje vsedržavnega sveta KD, ki se bo pričelo v četrtek, ko bo Piccoli najprej podal ostavko, menda pa istočasno tudi celotno strankino vodstvo. Kakšne bodo nato kombinacije, je zelo težko presoditi, vendar se na splošno pričakuje, da bo Forlaniju uspelo doseči ustrezno večino in si s tem zagotoviti mesto tajnika stranke ob podpori določenih struj levice, tako da bo imel večjo večino v stranki, kot jo je imel Piccoli. Obstaja pa še vedno neznanka Moro, ki je bil te dni operiran in ga je danes Forlani obiskal v bolnišnici.

Ob jutrišnjem državnem prazniku 4. novembra je predsednik republike Saragat naslovil oboroženim silam tradicionalni proglas, v katerem spominja na ideale domovine, svobode, pravičnosti in miru. Nato govori Saragat o osvobodilnem boju med drugo svetovno vojno in o teh idealih, ki so zapisani v ustavi in katere so čuvarji prav pripadniki oboroženih sil.

Razprava o sprejemu Kitajske v OZN

NEW YORK, 3. — Že devetnajsto leto po vrsti je na dnevnem redu generalne skupščine OZN zastopstvo Kitajske, saj je res absurdno, da še vedno čankajšek in Formoza zastopata v tem mednarodnem organizmu na stotine milijonov Kitajcev, ki so v suverenl državi Ljudski republiki Kitajski. Še vedno pa obstajajo majhne možnosti, da bi bilo tudi tokrat to vprašanje rešeno, saj se je razprava že pričela točno po starih tirnicah.

Generalna skupščina se je znašla pred dvema resolucijama. Resolucijo, ki jo je vložila Albanija in drugih šestnajst držav, v kateri se zahteva enostavno obnovo pravic Kitajske in torej istočasno vključitev predstavnikov Ljudske republike Kitajske v OZN in za stalne člane varnostnega sveta, kar seveda pomeni istočasno prav tako avtomatično izključitev Formoze. Druga resolucija pa je bila sestavljena na pobudo ZDA v skladu s členom 18 ustanovne listine, ki predvideva, da je vključitev Ljudske republike Kitajske «važna zadeva» in da je zato potrebna dvotretjinska večina pri glasovanju, katero pa seveda ob odločilni podpori ZDA ni lahko zbrati.

Danes se je pričela razprava, ki se bo nadaljevala vse do petka, ko bo zaključno glasovanje, pri katerem se italijanska delegacija verjetno ne bo izrekla in se bo vzdržala.

ŠE PREDEN GA JE PREDSEDNIK ZDA PREBRAL PO TELEVIZIJI

Sajgonski režim odobril besedilo Nixonovega govora o Vietnamu

FNO poudarja potrebo po hitrem, popolnem in brezpogojnem umiku ameriških in satelitskih čet iz Južnega Vietnama - Američani prisiljeni zapuščati svoja oporišča ob kamboški meji - Huu Tho v Moskvi

WASHINGTON, 3. — Predsednik ZDA Nixon je lastnoročno napisal besedilo govora, ki ga bo čez nekaj ur, ob 21.30 (3.30 po našem času) oddajala televizija in na katerem bo obrazložil svojo politiko v Vietnamu. Glasnik Bele hiše Ronald Ziegler je sporočil, da so besedilo govora že poslali sajgonski vladi, ki ga je v celoti odobrila. Še danes je imela washingtonska vlada vrsto posvetovanj s predstavniki zavezniških vlad o vsebini Nixonovega govora.

Nixon se je danes s helikopterjem vrnil v Washington iz svoje rezidence v Camp Davidu v Marylandu, kamor je bil odšel v soboto in kjer je pripravil besedilo govora. Tu sta ga obiskala njegov zunanjepolitični svetovalec Henry Kissinger in vojaški izvedenec general Alexander Haig, ki sta predsedniku povedala svoje mnenje o vojaškem in političnem položaju v Vietnamu.

O vsebini govora, k ga povsod pričakujejo z velikim zanimanjem, ni še nic znanega. V tej zvezi se množijo domneve, ki pa čestokrat niso realistične. Tako je na primer voditelj republikanske skupine v kongresu Gerald Ford izjavil, da je možno, da bi do julija prihodnjega leta vse ameriške vojake priklicali iz Vietnama domov. Ford je dejal, da bi Nixon to lahko storil, pri tem pa je poudaril, da je Nixon prvi ameriški predsednik, ki umika čete iz Vietnama, namesto da bi jih tja pošiljal.

V nasprotstvu s Fordovimi trditvami pa vlada med političnimi opazovalci splošno mnenje, da ne bo predsednik povedal v bistvu nič novega. Pričakuje se, da bo Nixon še enkrat ponovil svoje teze o «vietnamizaciji» vojne, da bo zagovarjal svojo dosedanjo politiko in pozval ameriško javno mnenje, naj ga podpre v njegovih prizadevanjih za mir. Dejstvo, da je sajgonski režim odobril besedilo, ki ga je Nixon pripravil, vsekakor priča o tem, da ne bo ameriška politika v Vietnamu doživela važnih sprememb.

Tudi tiskovna agencija južnovietnamske FNO se danes sprašuje, kaj bo rekel Nixon, pri tem pa poudarja, da je edina možna rešitev tista, ki jo nakazuje deset točk programa vietnamske osvobodilne organizacije. «Ključna točka — piše agencija — je tale: ZDA bodo morale hitro, popolnoma in brezpogojno umakniti svoje čete in čete satelitskih držav iz Južnega Vietnama in dovoliti, da južnovietnamsko ljudstvo samo rešuje notranje zadeve. Nixon bo moral zvečer izhajati iz te temeljne postavke, sicer bo šlo samo za varljivi manever, s katerim ne bi koristil miru, ampak bi skušal prevarati ameriški narod in narode sveta zato, da bi lahko vojno zavlačeval».

Podobno se izraza tudi severnovietnamsko glasilo «Nhan Dan», ki trdi, da se vojna po devetih mesecih in štiridesetih sejah pogajanj v Parizu ter eno leto po prenehanju bombardiranja Severnega Vietnama še vedno nadaljuje zaradi trdovratnosti ZDA, ki še vedno nočejo reševati temeljnih problemov, in sicer brezpogojno evakuacijo ameriških in satelitskih čet ter spoštovanje pravice vietnamskega ljudstva do samoodločanja.

Boji v Južnem Vietnamu se medtem nadaljujejo samo na področju blizu kamboške meje in na osrednjih planotah, medtem ko je položaj v drugih predelih države miren. Pritisk osvobodilnih sil na ameriške in sajgonske postojanke na področju pri meji s Kambodžo se je v teh dneh znatno povečal, tako da so Američani prisiljeni zapuščati svoja oporišča. V zadnjih 36 urah so ameriške čete evakuirale taborišče «Susan», «Katie» in «Annie», ki so bila v zadnjih dneh tarče silovitih napadov, pri katerih so imeli ameriški vojaki močne zgube. Taborišča so sami Američani po umiku razstrelili. Pritisk osvobodilnih sil je sedaj osredotočen na oporiščih «Stinger» in «Mahoney» v bližini Bong Sona na področju osrednjih planot. V današnjih napadih so prišli partizani do obrambnih črt taborišč ter prizadejali Američanom človeške in materialne zgube.

Iz Moskve poročajo, da je danes dospela na obisk v SZ delegacija FNO in začasne revolucionarne vlade Južnega Vietnama, ki jo vodi Ngujen Huu Tho, predsednik CK FNO in posvetovalnega odbora začasne vlade. Delegacija bo v petek prisostvolala svečanostim ob 52. obletnici oktobrske revolucije. Agencija TASS poroča, da bo Tho ostal v SZ dva tedna in da bo imel razgovore s sovjetskimi voditelji o «vprašanjih skupnega interesa».

Kmalu mir v Biafri?

ŽENEVA, 3. — Biafrski tiskovni urad v Ženevi je danes sporočil, da so dobili iz Owerrija vest, da je Biafra pripravljena odpovedati se suverenosti, če bo njenemu narodu zagotovljena svoboda. To je izjavil predstavnik biafrske vlade, ki je še dojal, da je bila proglasitev severne Biafre edino jamstvo za 14 milijonov prebivalcev.

Londonska vlada je z zadovoljstvom sprejela omenjeno vest. Glasnik britanskega zunanjega ministrstva je poudaril, da vlada z zadovoljstvom sprejme katerikoli ukrep, ki teži k pomiritvi v Biafri in izrazil željo, da se bo sedaj odprla pot za konkretna pogajanja med Biafro in Nigerijo. Kot poudarjajo v Londonu, je voditelj nigerijske federacije gen. Gowon nedavno zagotovil Wilsonu, da bo Zvezna Nigerija spoštovala dana zagotovila in da je pripravljena vključiti v dogovorjeni mir nova jamstva, če jih bo nasprotna stranka zahtevala.

Konferenca poveljstev varšavskega pakta

PRAGA, 3. — Češkoslovaško obrambno ministrstvo je sporočilo, da je bila v Pragi od 30. septembra do 3. novembra konferenca poveljstev armad varšavskega pakta, kateri je predsedoval sovjetski maršal Jakubovski. Na konferenci so obravnavali stanje vojaške pripravljenosti, rezultate vežbanj v letošnjem letu in načrte za prihodnje leto. Obiskali so tudi vojaške enote in se udeležili vežbanj češkoslovaške armade. Visoki častniki sedmih držav varšavskega pakta so se sestali tudi s tajnikom češkoslovaške partije Husakom, ki istočasno predseduje obrambnemu svetu ČSSR.

NA TISKOVNI KONFERENCI O ZUNANJI POLITIKI

Avstrijski minister zagovarja sprejem «paketa»

Avstrija se bo še nadalje prizadevala za pomirjenje v Evropi

DUNAJ, 3. — Avstrijski zunanji minister Waldheim je danes na tiskovni konferenci orisal osnovne značilnosti avstrijske zunanje politike, ki temelji predvsem na državni pogodbi ter nato obširneje govoril o odnosih z Evropsko gospodarsko skupnostjo ter zlasti o rešitvi južno-tirolskega vprašanja.

Waldheim je pojasnil nov predlog rešitve, ki se nanaša na tako nazvani «paket» in na «operativni koledar», pri čemer je dejal, da gre v bistvu za predlog, da se za gotovi pokrajini pristojnost glede 130 novih vprašanj, zato da se razširi njena avtonomija. V ta namen mora Italija sprejeti ustavni zakon, kakih petnajst navadnih zakonov in številne izvršilne norme.

Minister je zavrnil obtožbe, da «operativni koledar» ne predstavlja nobenega jamstva, da povsem naravno ne gre za neko idealno jamstvo, saj idealna rešitev sploh ne obstaja, na vsak način pa je učinkovito sredstvo za zagotovitev izvajanja «paketa». Upoštevati je treba, da se pogaja v dveh in da ni mogoče doseči vsega, kar se hoče in da je treba slediti stvarni politiki, da se uresniči maksimalno od tega, kar se želi. Petdeset let se je iskala, samoodločba, ki ni bila možna.

Glede predlaganja rešitev o petčlanski komisiji je minister dejal, da noče kritizirati prejšnjih predlogov, da pa bo Avstrija izjavila, da je spor rešen šele potem, ko bo Italija že izvedla vse ukrepe, ki so predvideni v «paketu». Na tak način bo Avstrija «sodnik», če se je paket izvedel, ali ne ,in minister ne vidi boljšega jamstva, kot je to.

Glede posebnega dogovora, ki ga namerava Avstrija sprejeti z Evropsko gospodarsko skupnostjo, je minister dejal, da sedaj zadevo preučuje vlada ,ki bo jutri sprejel ustrezen sklep na osnovi poročila, ki so ga sestavili veleposlaniki v državah EGS in EFTA. V poročilu o avstrijski zunanji politični usmeritvi je minister podčrtal dejstvo, da je Avstrija postala faktor stabilizacije v osrednji Evropi in da bo nadaljevala z napori, da prispeva k mednarodnemu pomirjenju.

RIM, 3. — Danes dopoldne je z letalom odpotoval v Bukarešto minister za zunanjo trgovino posl. Riccardo Misasi, kjer bo podpisal pogodbo o trgovinski izmenjavi med Italijo in Romunijo v razdobju 1970-1974. O sporazumu so se dogovorili v Rimu v začetku preteklega meseca in se z njim ustvarjajo pogoji za okrepitev trgovinske izmenjave med obema državama, ki je 1968. leta presegla 100 milijard lir.

Umrl je časnikar dr. Egon Tomc

LJUBLJANA, 3. — *Po dolgi in težki bolezni je včeraj v Ljubljani umrl dr. Egon Tomc, dolgoletni časnikar in do nedavno dopisnik jugoslovanske Radiotelevizije iz New Yorka. Dr. Egon Tomc je bil rojen leta 1913 v Ormožu in je pripadal tisti generaciji starih slovenskih časnikarjev, ki je na svojstven način nosila breme povojnega slovenskega in jugoslovanskega časnikarstva. Njegovo ime bo ostalo povezano z razvojem več slovenskih časopisov, med njimi Slovenskega poročevalca, Kmečkega glasa, a še najtesnejše z razvojem Radiotelevizije Ljubljana, kjer je bil vrsto let njen zunanjepolitični komentator, ravnatelj radijskega programa in dopisnik iz New Yorka.*

ZAČETEK RAZPRAVE O GOSPODARSTVU V SKUPŠČINI SFRJ

Gospodarski razvoj v Jugoslaviji je bil letos izredno ugoden

Tako ugotavlja poročilo glavnega ravnatelja zveznega zavoda za gospodarsko načrtovanje - Gospodarska politika v prihodnjem letu

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 3. — S poročilom glavnega ravnatelja zveznega zavoda za gospodarsko načrtovanje dr. Štajnerja se je danes v gospodarskih odborih zvezne skupščine pričela razprava o gospodarskem gibanju v tekočem letu in gospodarski politiki v prihodnjem letu. Štajner je v svojem poročilu ocenil letošnje leto kot eno najugodnejših povojnih let v gospodarskem razvoju Jugoslavije, kajti doseženi so bili dobri rezultati na vseh področjih: v industriji, kmetijstvu, izvozu, zaposlitvi, povečanju življenjske ravni itd. Zanimivo pa je, da so se prav v tem letu pojavili tudi zelo težki problemi, med njimi nestabilnost trga, cen, povečanje primanjkljaja v plačilni bilanci (zaradi čezmernega uvoza). Doseženi rezultati dokazujejo, po mišljenju dr. Štajnerja, življenjsko silo jugoslovanskega gospodarstva, istočasno pa odkrivajo tudi, da se ne izpolnjujejo nekatere postavke gospodarske politike.

Večji del svojega poročila je dr. Štajner posvetil gospodarski politiki v prihodnjem letu, v katerem se predvideva okrog 7 odst. povečanje proizvodnje (pri tem industrijska proizvodnja od 9 do 10 odst.), občutno večanje izvoza in zmanjšanje letošnjega primanjkljaja plačilne bilance najmanj za polovico. Za uresničenje teh nalog bodo sprejeti ukrepi za stabilizacijo odnosov v gospodarstvu. Z ustrezno kreditno politiko se bo pospeševal izvoz, posebno izvoz opreme. Zvezni zavod nadalje predlaga, da se v interesu stabilizacije odnosov, posebno stabilizacije cen, v prihodnjem letu ne povišajo najemnina za stanovanja in cene raznih komunalnih storitev. V razpravi, ki je sledila na ločenih sejah posameznih odborov, so poslanci izrekli priznanje zveznemu zavodu za njegovo izčrpno poročilo, odločili pa so, da bodo dokončno stališče glede predloženih smernic gospodarske politike v prihodnjem letu zavzeli šele, ko jim bodo predloženi bilanca, vseh izdatkov in dohodkov zveze, pregled gospodarski odnosov z inozemstvom, analiza odnosov cen in elaborat o gospodarski politici na nerazvitihpodročjih.

V razpravi odborov za turizem in gostinstvo gospodarskega sveta pa zamerijo zveznemu zavodu, da je v programu za prihodnje leto premalo ustreznih predlogov in ukrepov, ki se nanašajo na turizem Odbor predlaga, da se izdela dolgoletni načrt razvoja turizma in da se turizmu in gostinstvu dajejo ustrezne davčne olajšave B. B.

SEJA CK ZK BOSNE IN HERCEGOVINE

Poziv komunistom za čimprejšnjo obnovo porušene Banjaluke

BEOGRAD, 3. — CK Zveze komunistov Bosne in Hercegovine je na svoji včerajšnji seji pozval vse komuniste republike, da se zavzemajo, da bo Banjaluka čimprej obnovljena kot gospodarsko, kulturno, trgovsko in sportno središče Bosanske krajine. V razpravi je bilo ugotovljeno, da je v Bosanski krajini pri potresu izgubilo življenje 11 oseb in okrog tisoč je bilo ranjenih. Potres je prizadejal veliko materialno škodo. Brez strehe je ostalo okrog 75.000 prebivalcev, med njimi 42.000 v Banjaluki, kjer bo treba popraviti okrog 11.000 stanovanj in zgraditi 3.850 novih. Poleg stanovanj in gospodarskih objektov so veliko škodo utrpela šolska poslopja. Potres je na tem področju poškodoval 130 šol, tako da bo od 35.000 učencev, dijakov in študentov samo okrog 9.000 lahko imelo reden pouk v dosedanjih poslopjih. CK Zveze komunistov Bosne in Hercegovine v svojih sklepih izreka priznanje za hitro in učinkovito pomoč, ki jo je dala jugoslovanska skupnost prizadetim krajem in opozarja, da je trenutno najbolj nujno podvzeti potrebne ukrepe, da se prizadetemu prebivalstvu zagotovijo za zimo ustrezna zavetišča, da se čimprej usposobijo vsi komunalni objekti in podjetja za normalno delo.

Svetovni svet cerkva, katerega predsednik je patriarh srbske pravoslavne cerkve German, je pozval vse cerkve, članice sveta, naj za prizadete od potresa zberejo pomoč v znesku 200.000 dolarjev. Svetovni svet cerkva je ob potresu v Skopju zbral okrog 600.000 dolarjev, ob potresu v Debru pa 30.000 dolarjev.

NOVE OBSODBE VOJAŠKEGA SODIŠČA V ATENAH

Obsojeni dekleti na 15 in 17 let zapora

Začetek procesa proti 14 pripadnikom protirežimske organizacije

ATENE, 2. — Vojaško sodišče je danes obsodilo štiri osebe zaradi delovanja proti polkovniškemu režimu. Dve ženski, 22-letna Yarali in 23-letna Tzevelikum, sta bili obsojeni na 15 odnosno na 17 let zapora, obtoženi, da pripadata odporniški organizaciji, ter da sta vršili sabotažne akcije proti režimu. Dva moška pa sta bila obsojena na osem odnosno pet let zapora.

Obe dekleti sta bili že lani obsojeni v Larisi na več let zapora za podobna dejanja. Med današnjim zaslišavanjem sta dekleti povedali, da so ju v zaporu strahotno mučili in sta izjavili, da bosta nadaljvali borbo do dokončne zmage nad sedanjim zatiralnim režimom.

Pred vojaškim sodiščem v Atenah se je danes začela nova razprava proti 14 obtožencem, ki jih dolžijo, da pripadajo ilegalni organizaciji «Patriotska fronta». Na osnovi obtožnice preti veliki večini sojencem dosmrtna ječa, ker jih dolžijo, da so s svojimi dejanji hoteli strmoglaviti obstoječi režim v deželi.

V Solunu pa je tamkajšnje vojaško sodišče obsodilo 19-letnega dijaka na 8 let in šest mesecev zapora. Sodišče je ugotovilo, da je mladi dijak položil peklenski stroj v palači, kjer imajo svoj sedež uradi NATO.

Semjonov na Finskem

HELSINKI, 3. — Namestnik sovjetskega zunanjega ministra Semjonov je danes prispel v finsko prestolnico, kjer bo imel kratek razgovor s predsednikom finske Kekkonenom. Njegovega obiska niso uradno sporočili.

KOLO PREISKOVALNEGA POSTOPKA SE JE ZAVRTELO

Ameriške oblasti zahtevajo izročitev R. Minichiella

V rimskih krogih govore, da ga bodo sodili zaradi kršitve italijanskih zakonov - Patetična figura Minichiellovega priletnega in bolnega očeta

RIM, 3. — Namestnik državnega pravdnika dr. Carli se je danes vrnil v zapore Regina Coeli, kjer je nadaljeval zasliševanje 20-letnega Raffaela Minichiella. Kot je znano je Minichiello prisilil posadko letala družbe TWA «Boeing 707», ki vozi na notranjih ameriških progah, da ga je pod grožnjo orožja pripeljala v Rim. Kako se je to posrečilo bivšemu marinesu, nihče ne more razumeti. In vendar je letalo moralo zaradi tankanja goriva in celo zamenjave dela posadke pristati v Denverju, New Yorku in Bangorju na ameriških tleh ter v Shannonu na Irskem. Prav to zanima sodnika, ki mora tudi ugotoviti, če ni morda Minichiello potreben zdravniške nege in pregleda psihiatrov. Predvsem ga seveda zanima obnašanje marinesa med poletom od obale na Pacifiku do rimskih gričev, ko je držal v šahu kapetana Donalda Cooka, prvega častnika Warrela Williamsa, mehanika Lloyda Hollrana in stevardeso Iracey Colemanovo.

Ker je ugrabitev osebe po italijanskem zakonu «stalen prekršek», ki se konča ko preneha status ugrabitve, bo italijanska sodna oblast obtožila Minichiella tudi tega prekrška. Ugrabitev je namreč prenehala na rimskem letališču. Seveda ta ni edina obtožba, ker so fantu naprtili še ugrabitev policijskega funkcionarja, nasilja in podobnih dejanj, zaradi česar bi ga lahko obsodili tudi do 30 let zapora.

Minichiello je popolnoma mirno odgovarjal na vprašanja sodnega funkcionarja in ko mu je ta že včeraj naštel obtožbe, se je fant začudil in v neapeljskem narečju rekel, da ni storil ničesar. Dr. Carli je danes sklenil prepustiti akte preiskovalnemu sodniku, ki bo tako nadaljeval preiskavo po formalnem postopku. Ta sodnik bo lahko poslal fanta na psihitrični pregled.

Minichiello, ki je postal v rimskih zaporih osrednja in zato zelo priljubljena osebnost, se zelo disciplinirano vede. Je kar mu dajo, vstaja kadar ga pokličejo, le časopisi mu manjkajo. Kadi le ameriške cigarete, ki si jih kupuje z dolarji, ki jih je moral seveda pustiti, imel jih je 200, v jetniški blagajni. Danes zjutraj so mu prinesli očetovo brzojavko, v kateri ga vabi naj čimprej imenuje odvetnike. «Zakaj ga niste pustili k meni,» je vprašal Minichiello, «že dolgo ga nisem videl.»

Predstavnik ameriške ambasade v Rimu je izjavil, da je italijanska vlada obvestila ameriško poslaništvo, da bodo kaplarja Minichiella obtožili kršitve italijanskih zakonov. Poslaništvo pa vztraja pri zahtevi, «da kaplarja Minichiella predajo oblastem ZDA ob prvem možnem datumu».

To potrjuje govorice, da bodo mlademu marinesu sodili tudi v Ameriki, ko bo seveda odsedel kazen, ki mu jo bo prisodilo italijansko sodišče. Minichiello ne more niti računati na zapadlost obtožbe ker po ameriških zakonih ugrabitev letal ne zapade, zaradi česar ga bo v Ameriki vedno čakal zaporni nalog.

V Ameriki so zelo stroge kazni za tovrstna dejanja. Na vseh letališčih so veliki letaki, ki opozarjajo ljudi, da ugrabitelje letal kaznujejo na podlagi zveznih zakonov in da te čaka obsodba od 20 let zapora do smrtne kazni.

V nedeljo je prišel iz okolice Avellina, kjer stanuje v Melitu Irpinu, v Rim priletni, že 80-letni Minichiellov oče Luigi Antonio. Ta človek, bolan in reven, je vsega pomilovanja vreden. V Rim je prišel prepričan, da bo lahko videl sina, toda mož se je vrnil razočaran, ker mu želje niso izpolnili. Med povratkom mu je večkrat postalo slabo, a kljub temu bi se vrnil v Rim, če bi mu dovolili razgovor s sinom. Stari Minichiello je pozval namestnika drž. pravdnika, da usliši želji «starega očeta, poštenega delavca, ki je nad 40 let delal v ameriških rudnikih, 52 let je šofiral tovornjake in avtomobile in ni zakrivil niti ene nesreče in vsaj 10 let obdeloval zemljo». Čeprav je revež ni hotel sprejeti denarja, ki so mu ga ponujale nekatere ameriške televizijske družbe.

Medtem ko se je stari Minichiello zaprl v svojo revno barako, je župan Montefredana Antonio Battista organiziral demonstracijo, med katero so zahtevali, da Raffaela, zaradi priletnega in bolnega očeta, ne izročijo oblastem ZDA. Župan je to zahtevo prebivalstva brzojavil tudi pravosodnemu ministru Gavi.

NEW YORK, 3. — Ameriška vlada je danes sprožila pred zvezno poroto sodni postopek proti Raffaelu Minichiellu, katerega namerava obtožiti «zračnega piratstva» in s tem doseči ekstradicijo. Verjetno bodo porotniki končali z razpravo, med katero bodo zaslišali posadko letala in agente FBI, še pred koncem tedna in bodo obtožnico izročili zveznemu sodniku. Če bo porota obtožila Minichiella, bodo izdali poziv na zaslišanje, katerega bodo izročili pravdništvu, ta pa ga bo izročilo državnemu departmaju skupno z zahtevo po ekstradiciji.

Minichiellov oče je hotel govoriti s sinom, ki je v zaporih Regina Coeli. Dovoljenja ni dobil in se je moral zadovoljiti s pogledom z Gianicola na poslopja z rešetkami, kjer je tudi njegov sin

Natečaj Philips za mlade izumitelje

MILAN, 3. — Znano industrijsko podjetje «Philips», ki proizvaja radijske in televizijske sprejemnike ter številne druge sorodne proizvode s področja elektronike, je razpisalo poseben natečaj za mlade izumitelje. Po mnenju voditeljev tega slovitega podjetja se je v zadnjih letih potreba po po novih odkritjih in izumih zelo povečala. Vsakoletna podvojitev znanstvenih dognanj spada že v preteklost, ker je treba danes napredovati z neprimerno hitrejšim tempom.

V ta namen je družba Philips razpisala natečaj za mladince med 12. in 21. letom, ki živijo v Italiji in so lahko pripadniki katere si bodi narodnosti. Natečaj zadeva raziskave na področju prirodoslovja, matematike, fizike in kemije ter praktičnega izkoriščanja teh ved. Zadevno dokumentacijo je treba poslati na tajništvo natečaja — «Concorso Europeo Philips per Giovani Inventori e Ricercatori», Piazza IV Novembre 3, 20124 Milano — do polnoči 15. februarja 1970.

Natečajna pobuda družbe Philips je dvojna: na eni strani gre za natečaje v posameznih državah, na drugi strani pa za evropski natečaj. Za italijanski natečaj predvidevajo 10 nagrad. Zmagovalci prvih treh bodo prejeli štipendijo v znesku pol milijona lir ter brezplačno potovanje na Nizozemsko z ogledom Philipsovih znanstvenih laboratorijev. Drugi nagrajenci bodo prejeli razne proizvode podjetja v vrednosti 200.000 lir. Prvi trije nagrajenci bodo sodelovali na evropskem natečaju, ki bo v maju 1970

Nenavaden rekorder: s 15 dolarji 11.000 km poleta z ugrabljenim letalom. Minichiello se po aretaciji v Milanu zadovoljno smeje. V zaporu mu je nasmeh že izginil z obraza

ZARADI EKSPLOZIJE V LIVORNSKEM PRISTANIŠČU

Eden mrtev in štirje ranjeni na jugoslovanski ladji «Bovec»

Do nesreče je prišlo slučajno v ladijski strojnici

LIVORNO, 3. — Danes okoli 13. ure je prišlo na jugoslovanski ladji «Bovec», ki je zasidrana v pristanišču v Livornu do slučajne eksplozije, ki je terjala eno človeško žrtev. Zaradi poškodb, ki jih je dobil pri eksploziji, je med prevozom v bolnišnico umrl 42-letni delavec mazilec Nedeljko Nemarić. Dva druga člana posadke na «Bovcu», prvi strojnik Ivan Dodec in električar Karlo Belaš, sta bila huje ranjena. Vse tri so takoj prepeljali v livornsko bolnišnico, toda Nemarić je žal izdihnil že med prevozom. Livornski zdravniki so menili, da bo Dodec ozdravel v 25 dneh, Belaš pa v 15. Proti večeru se je stanje obeh ranjencev zelo izboljšalo. Nekoliko pozneje so prepeljali v bolnišnico še dva druga ponesrečenca. Gre za 25-letnega Borisa Signorinija in 34-letnega Tiga Grubišića. Zdravniki so ugotovili na obeh lažje poškodbe in živčni šok. Ozdravela bosta v 5 oziroma 7 dneh.

Ladja Bovec je priplula pred livornsko pristanišče že včeraj. Usidrala se je pred vhodom v pristanišče, kjer bi morala izkrcati nekaj blaga. Do nesreče v strojnici je prišlo čisto slučajno. Osebje, ki mora skrbeti za strojne naprave na ladji, se je kot navadno lotilo dela, ki zadeva pregled motornih naprav, mazanje in druge opravke. Nenadoma je prišlo do eksplozije pri separatorju za nafto, ki je poškodovala pomorščake, ki so bili v neposredni bližini.

Ladja «Bovec» je v današnjih večernih urah zapustila livornsko pristanišča ter odplula proti Splitu.

V ostenju Treh Cin so rešili 7 gornikov

CORTINA D'AMPEZZO, 3. — Skupina gornikov, med katerimi je bilo pet Nemcev in dva Italijana, se je znašla sinoči okoli 20. ure v zagati, ko je sestopala z velikega vrha v Cinah. Oskrbnik planinskega doma «Rifugio Auronzo» je ob tisti uri zaslišal klice na pomoč, ki so prihajali iz stene. O tem je takoj obvestil gorsko reševalno službo združenja CAI, ki je takoj prihitela na pomoč skupaj z gasilci in planinskimi vodniki. Devet pogumnih planincev je splezalo po prepadni steni ob svitu ročnih električnih svetiljk in žarometa, ki so ga pripeljali s seboj gasilci iz Cortine.

Reševalci so srečali premrzle gornike skoraj pri vrhu ter so jim pomagali pri sestopu. Pomoč, ki so jim jo nudili, je bila odrešilna, saj je temperatura v gorovju padla ponoči že na pet stopinj pod ničlo, a gorniki niso razpolagali s potrebno opremo za sestop spričo poledice, ki se je pojavila v steni. Reševalci so prišli do ponesrečencev okoli polnoči ter so jih nato spremili do zavetišča.

Zdravnik Vieri obsojen zaradi lažjih prekrškov

RIM, 3. — Okrajni sodnik Amendola je danes obsodil dr. Alda Vierija na dva meseca pripora in 20 tisoč lir denarne kazni, ker je razpečaval neko zdravilo, za katero je trdil, da lahko uspešno zdravi rakasta obolenja.

Do procesa proti dr. Vieriju je prišlo, ker je neki njegov pacient umrl. Preiskovalne oblasti pa niso mogle dokazati, da bi bilo mogoče vzročno povezati to smrt z metodo in sredstvi zdravljenja dr. Vierija. Zato so zdravnika obdolžili le prekrškov zdravstvenih oblasti glede prodaje raznih zdravil.

ODKRITA V VICENZI

Ameriška vojaka tihotapca mamil

VICENZA, 3. — Karabinjerji preiskovalnega odseka pri SETAF nadaljujejo preiskavo o tihotapstvu mamil, zaradi katerega so avgusta letos priprli dva pripadnika ameriških vojaških sil v Vicenzi in napovedovalca radijske postaje v vojašnici Ederle, kjer je tudi glavni štab SETAF.

Preiskovalni organi so zaplenili 120 g hašiša, ki so jih našli v sobah, ki sta ju najela v hotelu 22-letni Samuel Nhatal iz New Yorka in 18-letni David Kwiatowski iz Chicaga in v Nhatalovi omarici v vojašnici Ederle. Oba vojaka sta seveda v zaporu.

NENAVADNE RASTLINE

Marihuana na oknu v devetih vrčkih

NEW YORK, 3. — Policijski narednik Michael Tobin, ki je kot agent Narcotic Bureau dodeljen policijskemu komisariatu v Eeast Fifth Street v New Yorku, je včeraj presenečen obstal. Policaj pozna vsak kotiček svojega okrožja, a še nikdar ni videl na oknu v drugem nadstropju poslopja, ki je le nekaj korakov od komisariata, tako zanj «domače» rastline. Narednik Tobin, ki je zelo dobro poznal cvetje, je kratkomalo aretiral najemnico stanovanja, 25-letno Christino Nakarusko, ki je v devetih vrčih in pred očmi policijskih organov gojila nič manj kot marihuano.

PADOVA, 3. — Neznani tatovi so vlomili v stanovanje dr. Bruna Bernuttija, ki trenutno stanuje v Benetkah, in mu odnesli vse kar se je odnesti dalo. Včeraj je dr. Bernutti ugotovil, da so mu tatovi, ki so verjetno prišli v stanovanje s ponarejenim ključem, ukradli za 20 milijonov lir draguljev (prstani, zapestnice in ogrlice).

POD OBTOŽBO VOHUNSTVA

V Seulu tri osebe obsojene na smrt

SEUL, 3. — Seulsko sodišče je obsodilo pod obtožbo vohunskega delovanja v korist Severne Koreje tri osebe na smrt. Gre za bivšega člana parlamenta, 40-letnega Kyu Kima, 36-letnega No Su Paka, ki je diplomiral v Cambridgeu in 39-letnega fotografa Mun Jun Ima, ki je dalj časa živel na Japonskem.

Ti trije naj bi bili glavni organizatorji vohunske mreže, ki je po navodilih iz Severne Koreje delovala iz Anglije in Japonske. Sodišče je obsodilo četrtega obtoženca na dosmrtno ječo, dva osumljenca je oprostilo, 14 pa obsodilo na kazni od 1 do 7 let zapora.

Skrivnostni dvojni umor

Ona njega z zavijačem on njo s samokresom?

MILAN, 3. — Umor in samomor ali dvojni umor? To je vprašanje, ki ga bo morala rešiti policija, ki se je danes zgodaj zjutraj znašla pred dvema mrtvecema. Prva žrtev je 33-letna Agnese Ghirardi, ki so jo našli umirajočo pred njenim stanovanjem v tretjem nadstropju palače na Korzu Lodi, druga pa njen 33-letni prijatelj Gianfranco Terruzzi, ki je ležal ves krvav pred poslopjem. Oba sta podlegla poškodbam.

Ghirardijeva je bila znana policiji kot lahkoživka, Terruzzi pa je šele pred kratkim prišel iz zapora, kjer je presedel kazen za tatvino. Zelo verjetno sta se ponoči sprla, ker se je Terruzzi pred dnevi zadržal z Ghirardino prijateljico Sedaj policija raziskuje, če ni morda Gherardijeva v napadu ljubosumnosti ranila prijatelja z zavijačem, katerega so našli vsega krvavega, in da jo je Terruzzi ubil s streli iz samokresa. Ranjeni Terruzzi je nato zapustil stanovanje in s težavo stopil v avto tipa coupe, ki je pripadal ženski. Ker pa zaradi ran ni mogel naprej, je možno, da je izstopil in padel na tla, kjer je obležal. Možno pa je tudi, da si je Terruzzi pognal kroglo v srce. To bodo ugotovili šele s sodno obdukcijo. Nobenega dvoma pa ni, da sta se Ghirardijeva in Terruzzi pošteno sprla: v stanovanju je namreč vladal izreden nered in povsod so bile črepinje razbite posode.

RIM, 3. — Oseminštiridesetletni Albino Di Giorgio je danes z nožem prerezal vrat 41-letni Mariji Bonamoneta. Di Giorgio se je z žensko, ki je bila že 26 let njegova ljubica, spri in ker mu ni hotela vrniti posojenih 100.000 lir, ji je zasadil nož v grlo. Po zločinu se je morilec prijavil karabinjerjem v Tivoliju. Di Giorgio je bil poročen in ima pet otrok, medtem ko je imela pokojnica, pa čeprav ni bila omožena, kar 9 otrok.

Štirikrat se je rodil

PALERMO, 3. — V vasici San Giuseppe Jato živi Felice Ferruggia, ki ima veliko smolo spričo pomot in napak v matičnih knjigah svoje občine. Ferruggia je že star 48 let, ima tri otroke, toda če bi verjeli matičnim knjigam, se je rodil kar štirikrat: prvič 1. 1921, potem 1. 1929, nato 1. 1932 in končno 1. 1959.

Zmešnjava je nastala, ko je Ferruggia zahteval, naj mu priznajo vojaško invalidnost. Prošnji je bilo treba seveda priložiti potrebne anagrafske dokumente, ki so si bili vsi protislovni glede letnice rojstva. Zaradi te zmešnjave Ferruggia že tri leta čaka na ureditev svojega položaja.

VČERAJ V GRADEŽU

Mlada ženska ukradla taksi

GRADEŽ, 3. — Mlada in prikupna plavolaska je včeraj izrabila priložnost, da je šofer taksija na Trgu Carpaccio v Gradežu govoril s kolegi, in se vsedla za volan opela plave barve z goriško registracijo ter se naglo oddaljila. Šoferjevi kolege so se takoj pognali za njo, toda plavolaska je bila v vožnji spretnejša in jim je pred Tržičem izginila izpred oči.

Alkohol v Belfastu spet na voljo

LONDON, 3. — Severnoirska vlada je danes preklicala ukaz, da se ne sme v Belfastu prodajati alkoholnih pijač v večernih urah zadnjih dni v tednu. Sklep je vlada sprejela, ker se je stanje v deželi normaliziralo.

Ciklamat (umet. sladkor) med povzročitelji raka?

V Angliji in ZDA so proti njegovi uporabi v živilski industriji - «Coca-Cola» trdi, da so njene pijače sladkane s pravim sladkorjem

Ciklamat ali «umetni sladkor», kakor ga nekateri imenujejo, najbrž povzroča rakasta obolenja tudi na človeku, kakor jih dokazano povzroča na laboratorijskih živalih. Do tega spoznanja so pred kratkim prišli zdravniki in biologi, ki se že dalj časa ukvarjajo s tem vprašanjem. Ciklamata se poslužujejo nekateri tovarnarji za to, da umetno in poceni sladkajo svoja živila in pijače.

V Angliji so se potrošniki uprli uporabi ciklamata in zahtevali od vlade, naj ukaže, da mora biti na ovojih oziroma nalepkah proizvodov, v katerih je ciklamat, to izrecno zabeleženo. Tudi v ZDA so že nastopili proti uporabi ciklamata, piše «Sunday Telegraph». Podpredsednik italijanske družbe «Coca-Cola Export Corporation» ing. Marazzini pa je razposlal vsem italijanskim časopisom noto, v kateri poudarja, da so «Coca Cola», «Fanta», «Cappy» in «Beverly», to je štiri pijače, ki jih družba prodaja na italijanskem tržišču, sladkane s pravim sladkorjem in da ne vsebujejo niti ciklamata niti kake druge umetne snovi za sladkanje.

FRANČEK SAJE

V vrhovih belogardističnega narodnega izdajstva

Italijani so 11. oktobra privolili v ustanovitev bele ljubljanske policije «z imenom Slovenska straža (SS)» z obveščevalnim in eksekutivnim oddelkom. Kaplan Tone Duhovnik je s to novico odhitel k majorju Novaku na Dolenjsko. Tam sta prišla na strahotno idejo, kot je poročal kaplan Duhovnik:

«On (Novak — op. F.S.) lahko pošlje ljudi... Fantje bodo klali kot divji in napravili več kot vsa policija in vse trojke. V Ljubljani bi ostali po tri dni, nato se umaknili, oziroma izmenjali. Vodstvo pa bi morala dati ljubljanska policija.»

Do konca oktobra je podpolkovnik Peterlin za to policijo zbral 150 ljudi ,ki so bili po večini člani Straže in Slovenske legije. Italijani so jim 1. novembra izročili policijsko oblast in jim dali en trakt v Belgijski vojašnici za zapore. Poveljnik belih zaporov je postal stražar Tone Pipan — Gorazd Osojnik, v njih pa so zasliševali in mučili ljudi stražarji Franc Cesar, dr. Ciril Žebot in Maks Lah, člani Slovenske legije dr. Albin Šmajd, dr. Godnič, Franc Frakelj in drugi.

Za božič 1942. leta so beli voditelji pripravili v Ljubljani množične dvodnevne racije, znane kot božične racije. Tedaj so aretirali kakih 1500 Ljubljančanov, ki so jih odvlekli v svoje zapore, v katerih so uvedli za zapornike neznosne, prave srednjeveške razmere.

Ker so po italijanskih ugotovitvah «protikomunistični miličniki storili dejanja iz osebne maščevalnosti, delali nedovoljene preiskave, pretepali zapornike med zasliševanjem, zahtevali večje vsote za oprostitev aretiranih», so Italijani že sredi januarja 1943 belim vojščakom odvzeli zapore, nato pa še razpustili belogardistično policijo.

Belogardistične racije so med Ljubljančani povzročile silno ogorčenje na belogardiste, ki so mnoge aretirali «v imenu Kristusovem», pri preiskavah po stanovanjih kradli dragocenosti in bili skrajno surovi. S svojim divjanjem pri aretacijah in v zaporih s sfanatizirani beli vojščaki dosegli prav nasproten učinek, kot so si ga želeli. Namesto da bi oslabili osvobodilno gibanje in strli uporno Ljubljano, so ga še okrepili.

Podrobno in obširno poročilo varnostno-obveščevalne službe OF o božičnih racijah je po svojih dobrih obveščevalnih virih 4. januarja 1943 med drugim ugotavljalo:

«Morala Ljubljančanov je silno porasla. Že pri samih racijah je bilo nešteto primerov krasnega zadržanja prizadetih mož in žena. Navajamo par primerov, ki dokazujejo razočaranje nad begom: Neka stara in pobožna žena je izjavila: 'Sramota, taka sramota Takoj, ko bo konec vojne grem iz vere!') — Nek po šarži visok uradnik: 'Vsi bomo izstopili iz vere, vzeli jim bomo vzgojo mladine in nikdar več ne bodo prišli na površje.' Bivši gen. dir. kartela: 'Nisem za noben teror, toda danes vidim, da dela bega z okupatorji, da dobiva od njih denar in orožje, med tem ko je OF delala samo na svojo lastno pest...' Iz vrst sreduine se sliši stokanje: če so to tisti, ki so v 'Slovencu' opisovali partizanska 'nasilja' in v imenu Kristusa kralja prevzeli sveto nalogo, da branijo slov. narod pred komunističnim terorjem. Te noči so razkrinkale dokončno italijanske plačance, podle izdajalce in še tako slepemu Ljubljančanu je postal položaj jasen.

Demoraliziralo se je tudi bega moštvo, ki je izvršilo racije. Že drugi dan se jih je mnogo opilo. Razgrajali so in zahtevali, naj jih spuste za praznike domov, da imajo že dovolj tega cirkusa v Ljubljani...

Takoj po izvršenih racijah je v bega taboru vladalo veliko veselje nad uspehom. Vendar, ko so videli, da ljudje tega ne odobravajo in da so mnogi njihovi simpatizerji odpadli, se je veselje spremenilo v žalost in strah... Povsod se opaža poparjenost. Niso več ponosni na svoje delovanje...»

Beli voditelji so doživeli polomijo v Ljubljani in tudi na podeželju. Narodnoosvobodilna vojska se je nezadržno krepila in bele vojščake nagnala v okupatorjeve bunkerje in za žično omrežje. Na svetovnih bojiščih pa je prišlo do preloma v korist protihitlerjevske zveze.

Ker klerikalno vodstvo ni ugodilo stražarskim zahtevam in je še naprej podpiralo majorja Novaka in njegove četnike, je Straža prepovedala svojim privržencem, da bi bili člani Slovenske legije.

Pravi vzrok, zakaj so stražarji nasprotovali Mihailoviću in njegovemu komandantu Slovenije majorju Novaku, je odkrito priznal neki stražar Oskar, ki je 11. avgusta 1943 v zaupnem poročilu nekemu prijatelju v inozemstvu med drugim pisal:

«Ponekod se fantje res odzivajo Novakovi propagandi in odhajajo k njemu, zlasti, ker tudi duhovščina ni zadostno orientirana. Zdaj pa naj se zgodi, da dobi Novak kontrolo oz. poveljstvo nad našo oboroženo silo, odnosi med nami, Hrvati in Srbi na drugi strani pa bi se pretrgali za stalno! Slovenska politika bo brez dvoma tedaj morala zavzeti novo, popolnoma novo smer, slovensko vojaštvo pa bo slepo orodje pod komando srbskega eksponenta!»

Dr. Ciril Žebot je v pogovoru z inž. Sodjo o njegovem poročilu 8. oktobra 1943 izjavil, da mu je «žal, da je prinesel ob neki priliki iz Rima kup denarja, ki da je ves šel za Novakovo ilegalo».

Takrat je Žebot opozoril Sodjo, da so voditelji Straže stalno obiskovali klerikalne politike Avsenika, Miloša Stareta in Smersuja, «da bi preprečili razne napake» vodstva SLS.

V tem stražarji niso imeli uspeha. SLS je sodelovala z liberalnimi skupinami v Slovenski zavezi in Mihailovićevem poveljstvu v Sloveniji. Straža pa se je iz frakcije v SLS razvila v samostojno klerofašistično politično skupino z lastnim vodstvom, petorico, ki sta jo vodila Franc Casar in dr. Ciril Žebot, in olenumom, ki ga je sestavljalo stražarsko starešinstvo. V okviru belogardističnega tabora je Straža hodila svoja pota, da bi dosegla svoje namene. Tako je «Gradivo», ki ga je izdajal kaplan Glavač, 10. marca 1943 poročalo:

«Akademski klub Straža, kakor se stražarji še vedno imenujejo, skuša svojo aktivnost razvijati sedaj tudi na polju oboroženih straž. Kakor izjavljajo nekateri vodilnejši stražarji, je njihov namen ta, da pripravljajo na skrivaj v dobi prevrata slovensko vojsko pod lastno komando, in ta njihova vojska bo nato prevzela oblast. V ta namen sistematično izpodrivajo na terenu vse komandante, ki bi jih morebitno pri tem ovirali...»

Stražarji so se v svoji dejavnosti opirali na podpolkovnika Peterlina, ki so ga kot poveljnika belih vaških straž pridobili na svojo stran, in na okupatorske oblastnike, s katerimi so vzdrževali svoje ločene zveze. Stražar France Novak je zahajal na poveljstvo XI. armadnega zbora, dr. Ciril Žebot pa na kvesturo.

(Nadaljevanje sledi)

ZARADI NAPADA NA IZRAELSKO LETALO

Proces v Zürichu proti arabskim komandosom

Na obravnavi bo tudi izraelski agent Rahamin
Obravnava proti požigalcu mošeje Al Aksa

ZÜRICH, 3. — Švicarske sodnijske oblasti so sklenile, da se bo začel sodni proces proti trem arabskim gverilcem, ki so pred časom napadli na tamkajšnjem letališču neko izraelsko letalo, 27. novembra.

Na zatožni klopi bodo sedeli: 21-letna Amina Dahbor, 23-letni Jusef Ibrahim Tawfia ter 23-letni Mohamed Abu Al Haija. Vsi trije so v priporu, a obtoženi so, da so napadli izraelsko letalo s streljanjem iz brzostrelk.

Skupaj z arabskimi komandosi se bo moral zagovarjati tudi izraelski agent obveščevalne službe Mordehaj Rahamin, star 22 let, ki je obtožen, da je ubil četrtega arabskega napadalca. Kot je znano, je Mordehaj Rahamin skočil takoj po začetku streljanja iz izraelskega letala ter ubil s strelom iz revolverja enega od napadalcev.

Pri napadu na izraelsko letalo je bilo ranjenih sedem oseb, eden od pilotov pa je izdihnil zaradi strela v trebuh.

Švicarske oblasti so svoj čas izpustile Mordehaja na začasno svobodo proti plačilu kavcije in pod pogojem, da pride na obravnavo. Arabske komandose so oblasti obtožile umora pilota, Mordahija pa umora arabskega komandosa z olajševalnimi okoliščinami. Švicarski zakon ne predvideva smrtne kazni za te prekrške. Obravnavo bo vodil na züriškem porotnem sodišču sodnik Hans Gut, ki bo takoj nato šel v pokoj.

Iz Jeruzalema pa sporočajo, da se tam nadaljuje pred vojaškim sodiščem zasliševanje avstralskega državljana Michaela Rohana, ki je obtožen, da je zažgal mošejo Al Aksa. Na zasliševanju je Rohan povedal, da se mu je pred leti prikazal Kristus, ki je nosil težak križ in ki ga je vsega obdal z bleščečo svetlobo. Obtoženec je izjavil, da je po tem dogodku šel v psihiatru, ki ga je pregledal. Gre za zdravnico Lorraine Livinstone, ki bo prišla pričat na sodišče. O svojem doživetju je govoril tudi z nekim protestantskim paštorjem, ki je menil, da je on pod vplivom satana.

Rohan je v svoji izpovedi načel tudi filološko razpravo o izvoru korena «dan», ki se najde v vseh anglosaških jezikih ter je vse to povezoval z domnevnim izvorom anglosaških ljudstev iz desetih izgubljenih izraelskih plemen.

Rohan je nadalje izjavil, da je on potomec enega izmed teh plemen in da je redni član «božje cerkve», kateri že tri leta plačuje svetopisemski davek v višini 10%. Na vprašanje, če je svečenik te Cerkve, je odgovoril negativno, pristavil pa je, da se smatra za kralja. Rohan je še izjavil, da je bil požig mošeje le sad njegovega razmišljanja.

Nevarna tatvina

GENOVA, 3. — Neznani tatovi so ukradli iz nekega avta, ki je bil v središču mesta, 8 kg zelo hudega strupa, ki ga uporabljajo v industrijske namene. Strup je bil spravljen v štirih škatlah iz pločevine.

Oblasti so takoj sporočile javnosti, da je dotik s strupom zelo nevaren. Domnevajo, da so se ga tatovi že znebili. Zato so oblasti obvestile javnost o značilnostih škatel ter o barvi strupa.

Škatle je spravil v svoj avto Luigi Contu, ki jih je nameraval odpeljati v industrijsko podjetje, kjer je zaposlen.

Po potresu še zublji

TRAPANI, 3. — V vasici Rampinzeri, kjer so postavili nekaj zasilnih zavetišč za brezdomce iz mesteca Gibellina, ki ga je porušil lani siloviti potres, sta danes zgoreli dve baraki, dve pa sta bili nekoliko poškodovani. Domnevajo, da je prišlo do požara zaradi kratkega stika.

Zublje so pogasili karabinjerji krajevne orožniške postaje. Trije agenti so dobili pri gašenju lažje poškodbe. Občina je že poskrbela za prizadete družine.

Kirurg Barnard obsoja «apartheid»

CAPETOWN, 3. — Na banketu, ki ga je priredila capetownska trgovinska zbornica, je znani južnoafriški kirurg dr. Chistian Barnard ostro obsodil politiko «apartheida» v južnoafriški državi. Dr. Barnard je med drugim izjavil, da bo bodočnost Južne Afrike brezupna, če ne bodo belci spremenili svoje politike. Barnardova izjava je povzročila hud spor v rasističnih krogih. Južnoafriškega kirurga je podprl samo predsednik napredne stranke Lawrence.

LODI, 3. — Zaradi stavke občinskega osebja je župan Lodija dr. Antonio Allegri, ki je primarij bolnišnice, osebno odprl in zaprl glavno mestno in obe predmestni pokopališči.

Z večjo ali manjšo srečo

Včeraj cela vrsta roparskih napadov

VICENZA, 3. — Dva oborožena neznanca sta danes s samokresom v rokah zahtevala od blagajnika poštnega urada v Campiglia dei Berici, kakih 20 km od Vicenze, odpri ves denar. Poštni uradnik je odprl železno blagajno in jima dal ves denar: približno 100.000 lir.

* * *

RIMINI, 3. — Dva mlada zakrinkana zlikovca sta danes malo pred 13. uro oropala podružnico nekega bančnega zavoda v središču Riminija za dva in pol milijona lir. Roparja sta nato zbežala z ukradenim motornim kolesom.

* * *

RIM, 3. — Trije mladi banditi so danes vdrli v poštni urad v Castel Madama in zahtevali od direktorja ter njegove žene, ki je zaposlena v uradu, ves denar. Direktor jim je moral odpreti železno blagajno, v kateri pa je bilo samo 147.000 lir, v gotovini in ček za 1.600.000 lir, ki ga ni mogoče vnovčiti. Banditi so direktorja in ženo zaprli v stranišče in nato zbežali z avtom.

* * *

PALERMO, 3. — Neznani ropar je nocoj z izredno hladnokrvnostjo prisilil šoferja bančnega furgona, da se je ustavil ob javnem vrtu, kjer ni razsvetljave. V temi je ropar pod grožnjo naperjenega samokresa prisilil blagajnika kreditnega zavoda, da je stopil iz kabine, ga oklofutal in mu vzel usnjeno torbo in kovček s 93 milijoni lir in nevnovčljivimi čeki ter izginil v ozkih ulicah okraja Calsa.

Tragična smrt 18-letnega mladeniča

MILAN, 3. — Mladi Giuseppe Firenza star 18 let doma s Sicilije, toda stanujoč v Milanu, si je iz obupa vzel življenje v bolnišnici v Niguardi.

Nesrečnega mladeniča so že pred časom operirali na grlu. Da bi mu omogočili dihanje, so mu kirurgi namestili v grlo cevko iz plastike. Predvčerajšnjim je mladenič iz obupa iztrgal cevko. Takoj so mu priskočili na pomoč svojci, ki so ga prepeljali v bolnišnico. Tu je nesrečnež ponovno iztrgal cevko iz grla, toda samomorilski naklep mu spet ni posrečil zaradi budnosti bolniškega osebja. Uspel mu je šele tretji poskus: ko so opazili, da si je iztrgal cevko, je bil mrtev.

BOCEN, 3. — Dve sestrici, 2-letna Ursula in 4-letna Gertrud Pichler sta danes utonili v potoku na področju Gries blizu Bocna. Nesreči nihče prisostvoval. Domnevajo, da je mlajša Ursula med igro padla v potoček, njena sestrica pa ji je priskočila na pomoč in utonila.

* * *

BOCEN, 3. — Sedemletna Antonella Fenia je danes padla z višine 15 m na tla, kjer je hudo ranjena obležala. Dekletce je umrlo med prevozom v bolnišnico.

Pred dnevi smo prejeli razglednico s pozdravi iz Koroške, ki so jo Primorskemu dnevniku poslali 19. oktobra udeleženci izleta Kmečke zveze. Vsem najlepša hvala.

PO KONGRESU FURLANSKEGA FILOLOŠKEGA DRUŠTVA

Furlanščina na Goriškem

Tožbe senatorja Pelizza - Zgodovinar Carlo Guido Moro o oblikovanju župnij na Goriškem - Luigi Ciceri in njegove trditve o Slovencih

Furlansko filološko društvo ima navado izdati ob vsakem svojem kongresu posebno spominsko številko, ki je običajno posvečena zgodovini in stanju furlanskega jezika v kraju, kjer je kongres. Posebna številka «Guriza» 46. kongresa je zajetna knjiga 360 strani na luksuznem papirju s številnimi črnobelimi in barvnimi ilustracijami. Razen uvodnih člankov, ki so posvečeni 50 letom obstoja Furlanskega filološkega društva, pa obravnavajo številne razprave življenja znamenitih goriških Furlanov, zgodovino goriške pokrajine bolj v njeni predzgodovinski dobi na podlagi arheoloških izkopanin kot pa stari, srednji in novi vek. Vsi prikazi iz preteklosti so pravilno usmerjeni na opis življenja, šeg in navad v duhu furlanskega ljudskega izročila, osvetljujejo, osebnosti, ki so se izkazale v pisanju zgodnjih in novejših literarnih, leksikografskih in drugih besedil v furlanščini. Tisk in izdajanje knjig je tako omejeno na furlanske liste in knjige. Izčrpno je podana zgodovina furlanskega jezika v goriški javnosti, predvsem v cerkvah in povsem objektivno njegovo umiranje in izginjanje v mestu Gorici.

Za nas Slovence je marsikaj pomembnega v tem slavnostnem almanahu furlanščine na Goriškem, ker je tesno povezano z razvojem in upadanjem in spet o novem razvoju slovenščine v mejah poknežene grofije Goriške.

Sam potek furlanskega kongresa je krajevni deželni tisk v italijanščini zelo slabo prikazoval in medlo obvestil javnost le o njenem koreografskem delu. O samem govoru predsednika senatorja Pelizza v furlanščini so italijanski časnikarji poročali nepopolno in moramo tisti del njegovega govora o težkem stanju furlanščine, ki ima podobne žalostne analogije s stanjem slovenščine v Italiji, priobčiti zaradi primerjave in splošne podobe, kako se ravna z neitalijanskimi jeziki v deželi Furlaniji-Julijski krajini.

Ko je poslanec Pelizzo naštel, koliko knjig in časopisov izhaja v furlanščini, kako je furlanščina našla svoje mesto tudi na univerzah in kako se usmerjajo razna proučevanja v smeri, da bi se ustanovil posebni «corpus» v vseh sektorjih: jezikovnem, toponomastičnem in etnografskem, je z žalostjo ugotavljal, da vse to ne more rešiti furlanščine, če je ne bodo učili po šolah.

«Prav gotovo ne zadostujejo slovnice in ne besednjaki», je rekel Pelizzo, in niti ne pesniki in folkloristi, da bi rešili jezik. Da bi se jezik rešil, je potrebno, da jezik poučujejo v šolah. In ni dovolj, da je naš jezik našel pot na univerzitetne stolice, kjer ga lahko zmorejo in morejo preučevati in ga skoraj tako odkrivati kakor bi bila arhelogija! Furlani morajo hoteti, da sprejmejo furlanščino v šole med otroke, med njihovo mladino, zato ker je naš jezik plemenit in starodaven in ga moramo končno rešiti tudi s tem, da ga uradno priznajo. Osupli gledamo, da medtem ko se drugi jeziki ščitijo, se naš jezik zanemarja. Gledamo, kako morajo naše mlade matere, ki jih razkraja nova tehnokratska družba, učiti svoje otroke v italijanščini, polni slovničnih pogreškov, ki jih nato učitelji s težavo odpravljajo. One so žrtve dolge pomote, ki je furlanščino potisnila ob stran kot neko govorico kmečkega proletariata. Obstajala je pa tudi huda zmota visokih vodilnih političnih krogov, ki so zmeraj trepetali, da bi furlanščina živela na škodo italijanščine. Ravno narobe je res! Vsakdo naj premišljuje o tej sveti resnici. Prav zato ponovno opozarjamo na osnovno načelo, da bomo odpravili posledice stare zmote le s tem, da odpremo špranjo furlanščini v osnovnih šolah.»

Ta, glavni pomen Pelizzovega govora je dnevni tisk zamolčal, kot je isti tisk molčal, ko je Pelizzo letošnjo jesen na obisku pri predsedniku občine Tolminu izjavil, da bi se prav tako lahko odprla neka špranja za slovenski jezik v šolah Beneške Slovenije. Sočustvujemo s senatorjem Pelizzom, ki pravi, da je furlanščina izgubljena, če ji ne odprejo špranje v italijansko šolo, pa čeprav jo lahko učito na univerzah in izhajajo Strolici, Lunari, Ce fas tu? in pojejo furlanski pesniki Zorutta, Pellisi, Lorenzoni in celo krdelo mlajših. Sočustvovati pa mora tudi s slovenskimi župniki in drugimi zavednimi Slovenci v Pelizzovem volilnem okrožju, ki trepetajo prav tako kot gospod senator za furlanščino, oni pa za svojo in še kako ‚antico' slovenščino stare benečke Slavije, ker ji nočejo odškriniti niti najmanjše špranjice v zapahnjenih nacionalističnih šolskih portonih.

Za slovenske zgodovinarje srednjega veka in za vse nas Slovence so pa zelo zanimiva razglabljanja vodilnega furlanskega zgodovinarja Carla Guida Mora v članku: O oblikovanju župnij na goriškem ozemlju. Gre za celo vrsto slovenskih in furlanskih župnij, ki o njih poročajo trije zgodovinski dokumenti: prvi o razdelitvi «castruma» Solkana in kraja Gorice leta 1001 med dva fevdalna gospoda: oglejskega patriarha in furlanskega grofa Varihena, dalje davčnega naloga patriarha Bertolda iz leta 1247 in še «Rationes decimarum» iz leta 1269. O številnih župnijah, ki jih je bilo za tisto dobo preveč in so bile čudno razporejene preko Soče. Gre za župnije Gorico, Miren, Komen, Dornberk, Vipavo in za župnije v sedanjem furlanskem etničnem ozemlju Versa, Št. Peter ob Soči, San Canciano, Krmin, Ločnik, Marcijana in Moša. Versa je postala cerkveno središče spričo množične naselitve Slovencev v kraju Versa Sclaborum! Zanimivo je dalje, da sta župniji Fara in Moša segali preko Soče. Župnija Ločnik je silno majhna, ker gre za fevdalno ustvaritev, za grad, ki so se zanj tepli patriarhi in goriški grofje. Tudi za Solkan, Miren, Dornberk in druge slovenske cerkvene razdelitve na Goriškem postavlja zelo zanimive podmene.

Zanimiva za Slovence je tudi razprava vodilnega odbornika Furlanskega filološkega društva g. Luigija Cicerija: «Furlanski jezik v cerkvah Gorice in vzhodne Furlanije.»

Takoj od začetka postavlja nekaj odločnih trditev: «V Gorici, plemeniti furlanski zemlji, je bil mnogo stoletij državni jezik nemški, od leta 1918 italjanski..»

«Preprosti ljudje v Gorici so zmerom govorili furlanski, a furlanski jezik so govorili tudi plemiči in intelektualci. Nemščino so govorili le tisti plemiči, ki so bili za avstro-ogrsko cesarstvo

ALBERT REJEC

(Nadaljevanje sledi)

Knjižno nagrado za mir sta dobila zakonca Mitscherlich

Ob zaključku 21. sejma knjig v Frankfurtu je bila «nagrada za mir», ki jo podeljujejo nemški knjigarnarji, dodeljena Alexandru Mitscherlichu. Od številnih kritičnih del, ki jih je napisal Alexander Mitscherlich in ki so bila prevedena že v številne jezike je eno najbolj značilnih njegovo delo «Die Unfähigkeit zu trauern», ki ga je napisal skupno s svojo ženo Margarete. To delo bo v kratkem izšlo v italijanskem prevodu pri založbi Sansone.

V zgodbah, ki sta jih Alexander in Margarete Mitscherlich zbrala v tej knjigi, obdelujeta psihologijo velikih družbenih slojev, da bi si s tem razjasnila nekaj predpostavk sedanjega političnega življenja. Zahodna Nemčija predstavlja nekakšno primerjalno osnovo v njuni raziskavi in v njunem razglabljanju, zato bi mogli tej knjigi dati tudi podnaslov, da «bonska Nemčija se začenja zavedati same sebe».

Državljani Zahodne Nemčije uživajo, po pisanju zakoncev Mitscherlich, politično svobodo, ki je povezana z dokajšnjim blagostanjem v fazi ekspanzije. V primeru pa, če bi se gospodarske razmere poslabšale, koliko bi bili državljani Zahodne Nemčije pripravljeni žrtvovati od svojega blagostanja za demokracijo? Ali bi duh popuščanja in pripravljenost spoštovanja tujega mnenja naraščala ali bi upadla? Avtorja skušata sondirati pogoje, ki odločajo o zahodnonemški politiki. V ta namen razlagata psihologijo ljudstva, kar nam pojasnjuje, kako to, da vse do danes doba tretjega rajha ni bila v zadostni meri ocenjena. Motivacije, ki ju nemška avtorja dajeta, ponavadi poprečen človek v Zahodni Nemčiji niti ne opazi. Delo ima namen utrditi stališča tistih Nemcev, ki gojijo prijateljska občutja do drugih narodov, kar je seveda v popolnem nasprotju s tem, kar se je dogajalo toliko let v času tretjega rajha.

Alexander Mitscherlich se je rodil l. 1903 v Muenchnu študiral je medicino in postal zdravnik. Nato je bil profesor na univerzi v Heidelbergu, sedaj pa vredava družbeno psihologijo na vseučilišču v Frankfurtu, kjer je tudi predsednik inštituta S. Freud. Doslej je napisal že več knjig.

ZA NAS IZREDNO VAŽNO DOKUMENTARNO GRADIVO

Iz knjige «Aula IV»

Vsi procesi proti Slovencem in Hrvatom in drugim antifašistom iz Jul. Krajine pred fašističnim Posebnim tribunalom (1927-1943)

13.

Sodba štev. 24 Predsednik Le Metre —
Poročevalec Lanari.

Obtoženec zbira uradnike na domu nekega krojača v Kobaridu, kjer jim prebira in razlaga antifašistični tisk. Da odstraniti zastavo, ki je bila razobešena ob zavzetju Addis Abebe. (Pripadnost KPI, propaganda.)

Manfreda Andrea, Kobarid (Go) 8. 11. 1908, študent 7 6 —

Sodba štev. 26. Predsednik Le Metre —
Poročevalec Presti.

V Trstu se leta 1936 ustanovijo v tovarnah Sv. Marka, Sv. Andreja ter pri železnici v Škednju nove celice komunistične partije. Razen označenih, ki so bili aretirani v oktobru, je bilo nadaljnjih 20 oseb obsojenih na konfinacijo (Ustanavljanje KPI, pripadnost isti in propaganda.)

Toncich Giovanni, Piran (Istra) 13. 3. 1901, tramvajski uslužbenec	12	—	—
Celli Luigi, Borghi (Fo) 7. 4. 1897, delavec	5	—	—
Cobau Libero, Trst 29. 7. 1906, tramvajski uslužb.	4	—	—
Novak Giusto, Trst 2. 11. 1902, livar	5	—	—
Uglessih Mario, Trst 23. 9. 1903, električar	5	—	—

Sodba št. 89 od 26. 11. 1937. Predsednik Bevilacqua —
Poročevalec Lanari.

Skupina komunistov deluje v Firencah in Empoliju do maja 1937. Zaradi njihovega načina dejavnosti policiji ne uspe odkriti, kaj vse delajo. Končno ji je vendarle uspelo ugotoviti njihovo intenzivno dejavnost v korist republikanski Španiji z nabiranjem prispevkov, posebno med delavci tovarne streliva «Nobel» (Ustanovitev KPI, pripadnost isti in propaganda.)

Pieri Alessandro, Borgo S. Lorenzo (Fi) 14. 2. 1904, mizar	12	—	—
Agresti Amedeo, S Lorenzo (Fi) 7. 4. 1891, čevljar	2	—	—
Cubattoli Guido, S. Canciano (Fi) 30.6.1897, čevljar	4	—	—
Innocenti Bruno, Scarperia (Fi) 10. 5. 1908, zidar	5	—	—
Poli Ezio, Firence 4. 2. 1896, zidar	1	—	—
Villani Lina, Firence 6. 6. 1909, uradnica	3	—	—
Vucevac Simone, Jugoslavija 23. 10. 1905, čevljar	12	—	—

LETO 1938

Sodba štev. 39 od 9. 4. 1938 Predsednik Tringali —
Poročevalec Lanari.

Delavca, ki se je bil leta 1933 izselil v Francijo, ob vrnitvi v domovino leta 1937 aretirajo. Pomanjkljivi dokazi. (Pripadnost KPI in propaganda.)

Zorzettig Eugenio, Praprotno (Vi) 19. 10. 1900, delavec oproščen

Sodba štev. 69 od 28. 6. 1938. Predsednik Tringali —
Poročevalec Presti.

V letu 1937 se v Motovunu (Pulj) ustanovi številna komunistična organizacija, ki jo v glavnem sestavljajo kmetje. Na Filnijevem domu se vršijo sestanki in konference. (Ustanovitev komunističnega združenja, pripadnost istemu in propaganda.)

Filini Fabio, Trst 14. 7. 1911, učitelj	8	—	—
Basiaco Paolo, Trst 19. 11. 1913, študent	10	—	—
Baldini Giuseppe, Motovun (Pulj) 6. 1. 1900 poljedelec	oproščen		
Candot Basilio, Motovun (Pulj) 3. 11. 1900, zidar	3	—	—
Climi Guido, Motovun (Pulj) 11.10.1913, poljedelec	1	—	—
Delogu Sebastiano, Thiesi (Ss), 7. 7. 1909, risar	oproščen		
Diviacco Giovanni, Motovun (Pulj) 29. 7. 1878, poljedelec	oproščen		
Diviacco Renato, Motovun (Pulj) 23. 10. 1907, poljedelec	1	—	—
Diviacco Stefano, Motovun (Pulj) 2. 4. 1883 poljedelec	3	—	—
Ghersa Francesco, Motovun (Pulj) 18. 5. 1907, delavec	1	1	—
Mattiassi Giovanni, Motovun (Pulj) 16. 6. 1913, poljedelec	3	—	—
Mocibob Pietro Motovun (Pulj) 22. 2. 1893, kovač	1	—	—
Pissacco Edmondo, Motovun (Pulj) 18. 10. 1912, poljedelec	1	—	—
Pissacco Matteo Motovun (Pulj) 8. 1. 1900 poljedelec	3	—	—
Pissacco Pietro, Motovun (Pulj) 28. 11. 1916 poljedelec	4	—	—
Radoslavo Pietro, Motovun (Pulj) 30. 8. 1889 poljedelec	1	—	—
Rapusin Giovanni, Motovun (Pulj) 7. 8. 1910 poljedelec	1	—	—
Sorgo Pietro, Višnjan (Istra) 25. 1. 1895, mlinar	oproščen		

Sodba štev. 92 od 27. 9. 1938. Predsednik Le Metre —
Poročevalec Presti.

Leta 1937 se v vsej Julijski krajini nadaljuje komunistična dejavnost, v Pulju se tiskata «Il lavoratore» ter «La voce del Popolo», v Trstu «Il Fronte Popolare». Delajo se letaki, posebno v rudnikih Raše ter v tržaški mestni četrti Sv. Jakob «gnezda stare subverzivnosti mesta». (Ustanavljanje KPI, pripadnost isti in propaganda.)

Balbi Ermenegildo, Pulj 15. 3. 1891, mizar	6	—	—
Balbi Teodoro, Pulj 29. 9. 1908, vajenec	8	—	—
Budicin Giuseppe, Rovinj (Istra) 27. 4. 1911 brivec	12	—	—
Carli Felice, Jugoslavija 2. 2. 1904, delavec	6	—	—
Cecchini Bruno, Trst 12. 10. 1912, natakar	3	—	—
Chermaz Giuseppe, Koper (Ts) 15. 5. 1907 mizar	4	—	—
De Simone Nicola, Neapelj 7. 2. 1909, učitelj	20	—	—
Lorenzon Marcello, Trst 6. 10. 1911, zidar	3	—	—
Paklich Giovanni, Koper (Ts) 10. 6. 1904, delavec	2	—	—
Paliaga Antonio, Rovinj (Istra) 23. 9. 1889 kmet	4	—	—
Privileggio Giorgio, Rovinj (Istra) 26.8.1912, kovač	9	—	—
Purich Antonio, Trst 14. 8. 1899, varilec	2	—	—
Stilli Alfredo, Pulj 23. 6. 1908, mizar	15	—	—
Vlach Giuseppe, Pulj 25. 4. 1911, električar	3	—	—
Zanon Giovanni, Trst 29. 9. 1912, delavec	4	—	—
Revelante Giulio, Pazin (Istra) 30.11.1900, mehanik	2	—	—

Sodba štev. 94 od 30. 9. 1938. Predsednik Le Metre —
Poročevalec Presti.

Nekega kmeta izpustijo iz umobolnice, kjer je bil več mesecev in ga obsodijo. Glej sodbo štev. 69

Diviacchi Umberto, Motovun (Istra), 7. 10. 1912, kmet 4 — —

LETO 1939

Sodba štev. 17 od 14. 2. 1939. Predsednik Le Metre —
Poročevalec Lanari.

Materlanz (pravilno Martelanc op. ur.), ki je bil v februarju 1929 oproščen v preiskavi v zvezi z obtožbami proti komunističnim voditeljem, je bil v juliju 1938 ponovno aretiran. Obsojen je bil, da je bil član tiskovnega urada KPI v letu 1927. (Ponovno ustanavljanje KPI, komunistična propaganda.)

Materlanz Wladimiro, Trst 8. 5. 1905, uradnik 5 — —

(Nadaljevanje sledi)

Na področju idrijske občine kmetijstvo ne bo več zaostajalo

Idrijska občina sodi med največje v Sloveniji - Beg z zemlje
Nižji dohodki v primerjavi z drugimi dejavnostmi - Kaj storiti?

Skupščinski odborniki v Idriji so se večkrat načenjali vprašanje kmetijstva, ki je v tej občini ena izmed najbolj zaostalih gospodarskih panog. Toda kadarkoli so se tega problema lotevali, vselej so se razgovori ustavili pred istimi problemi in iz njih ni bilo mogoče najti izhoda. Zato pa se je pokazala nujna potreba po strokovnem, znanstvenem pristopu k tem problemom. Skupščina občine je naročila izdelavo posebne študije, njena izdelava pa je trajala dve leti. Študijo so pripravili sodelavci Kmetijskega inštituta Slovenije ob pomoči domačih strokovnjakov iz idrijske občine. Prav te dni so jo obravnavali na skupni seji obeh zborov občinske skupščine. Ker navaja celo vrsto zanimivih podatkov in ugotovitev, jo v kratkem predstavljamo našim bralcem.

Idrijska občina sodi s svojimi 42.500 ha med večje občine v Sloveniji, med desetimi primorskimi občinami pa je po površini tretja. Vendar pa je zaradi velike površinske razčlenjenosti sorazmerno redko naseljena. Gostota prebivalstva je le 41 ljudi na kvadratni km, kar je pod slovenskim povprečjem. Ker ravnega sveta skoraj ni, je kmetijstvo vezano na bregove in strmine. Od celotne površine je kmetijske površine 44 procentov, obdelovalne zemlje pa le slabo polovico tega. Medtem ko je nad polovico z gozdom poraslih površin v družbeni lasti, je kar 95 procentov kmetijskih zemljišč privatnih. Poprečna kmetija ima 14 ha zemlje, kar je še enkrat več kot znaša republiško poprečje.

Po oceni je sedaj v vsej idrijski občini 1600 kmetij, ki pa večinoma ne žive izključno od dohodkov iz kmetijstva. Študija ugotavlja, da ima le 420 kmetij pogoje za rentabilno gospodarjenje, vse ostale pa si bodo morale pomagati s stranskimi dejavnostmi ali pa jih bo

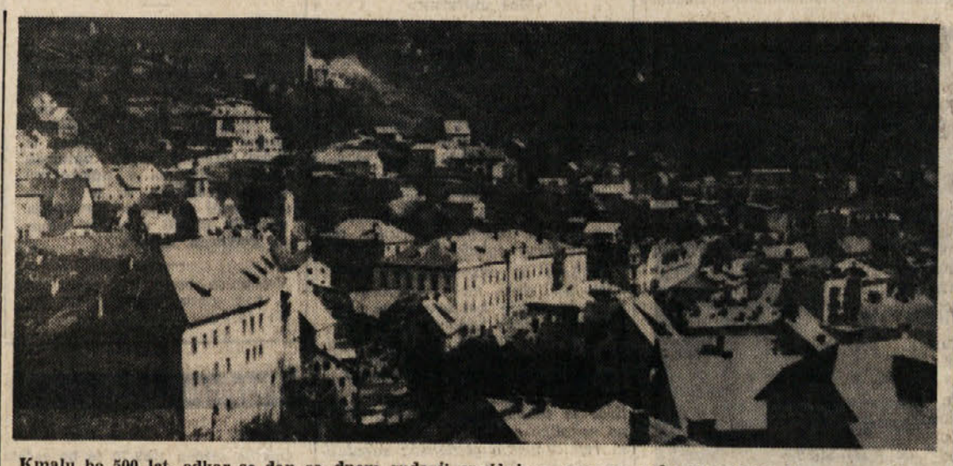

Kmalu bo 500 let, odkar se dan za dnem rudarji spuščajo v rove po rudo, ki vsebuje živo srebro. Če se je Idrija posebno po osvoboditvi lepo razvila, se v kmetijstvu idrijske občine opaža zastoj, ki mu pa iščejo rešitve z modernizacijo in mehanizacijo.

treba postopoma opustiti, družinam pa zagotoviti življenje in zaposlitev v drugih krajih in v mestu. Proces opuščanja slabše zemlje je že v teku in se bo še nadaljeval. Kjer je to mogoče, bo treba poslej zagotoviti bolj intenzivno kmetovanje, na opuščeni zemlji pa bo treba poskrbeti za drugačno proizvodnjo, zlasti za živinorejo in gozdarstvo.

Kmetje v idrijski občini ustvarjajo večino svojega dohodka s prodajo živalskih proizvodov in živine. Osem od desetih kmetij goji govedo sivo-rjave ali cikaste pasme. Temu pa ni sorazmerna proizvodnja mleka. Nesorazmerje med ceno mleka in cenami klavne živine, katere proizvodnjo stimulira družba še s posebnimi premijami, je negativno vplivala na mlečno proizvodnjo. Tako večina kmetij prodaja živino za meso in le dobra polovica prodaja tudi mleko. To dejstvo zgovorno pove, kakšne rezerve ima idrijska občina in njeno kmetijstvo v proizvodnji mleka.

Zaradi neugodnih zemljiških in klimatskih razmer proizvodnja rastlinskih pridelkov ne dosega republiškega poprečja. Le donos krompirja je višji kot na splošno v Sloveniji, medtem ko ima pšenica najslabše hektarske donose. Nič kaj ugodno ni niti stanje kmetijskih poslopij in opreme, zlasti mehanizacije. Zadnji podatki so, žal, iz leta 1950.

Ob takšnem stanju ostaja poprečnemu idrijskemu kmetu po pokritju vseh dajatev le 840.000 starih dinarjev letno. To pa je odločno premalo in v kričečem nesorazmerju z dohodki v drugih dejavnostih zaposlenih občanov. Zato je v teku proces deagrarizacije: kmetje opuščajo kmetijsko dejavnost, vendar ostajajo na svojih kmetijah in si skušajo poiskati zaslužek drugje. Večina se jih vozi na delo v večja središča. Mladina pa prav beži od doma, tako da je že danes polovica vseh kmetij v rokah upokojencev, veliko število kmetij pa je brez naslednika.

Kmetijstvo v idrijski občini je zaostajalo za razvojem v drugih panogah zlasti od 1960 do 1965. Tedaj se je začela gospodarska reforma in poslej so se pričele razmere spreminjati v korist razvoja kmetij. Spreminjati se je začela tudi struktura kmetijstva v idrijski občini. Opazovanje teh sprememb v nemajhni meri kaže, kje se skrivajo ugodne možnosti in česa se bo treba v prihodnosti izogibati. Da se obeta razmeroma hitra rešitev iz sedanje zagate, nakazujejo tudi ugodni rezultati z dveh vzorčnih kmetij v občini. Z uvedbo osnovne mehanizacije bo uspelo kmečki družini s tremi delavci obdelati od 20 do 30 ha zemlje, na ta način pa se bo po dohodku približala dohodkom drugih občanov, zaposlenih v drugih dejavnostih. Še hitreje od poljedelstva pa bo vracala vložena sredstva proizvodnja mleka.

Ukrepe, ki so v prihodnosti nujni za ureditev stanja v kmetijstvu idrijske občine, bi lahko takole nanizali:

Storiti bo treba vse za prosvetljevanje kmeta na vasi. V osemletke bodo uvedli pouk iz kmetijstva, za starejše kmete bodo prirejali zimske tečaje, za kmetijske šole pa bodo dajali štipendije. Eden izmed najbolj učinkovitih ukrepov za boljše gospodarjenje na vasi bo organizacija kmetijske pospeševalne službe. Osnova pospeševalnega dela bo živinoreja, ki se bo razvijala v dveh smereh: v mlečno proizvodnjo in v pitavno proizvodnjo, pri čemer bodo dajali prednost mlečni proizvodnji. Seveda bodo vse kmetijsko gospodarjenje tudi na drugih področjih usmerjali po programu razvoja kmetijstva.

Izdelava tega programa je naslednja naloga, ki caka strokovnjake. V kmetijsko proizvodnjo bodo tudi plansko uvajali mehanizacijo, organizirali pa bodo tudi strojne skupnosti. Pospešili bodo intenziviranje travništva in krmnih rastlin, v živinoreji pa bodo nadaljevali s selekcijo. Pomembno je prizadevanje za ureditvijo tržišča in skrb za odkup tržnih viškov. Pravilna kreditna politika pa je osnova, na kateri se bo zasnoval vsak bodoči uspeh. V ta namen so v idrijski občini že osnovali sklad za kmetijstvo, ki v svoj obširni program vključuje tudi perspektivnejše službe.

Stanje v kmetijstvu v idrijski občini vsekakor ni ugodno, pa čeprav je boljše kot še pred nekaj leti. Toda rezultati in drugi podatki so zdaj na dlani. Kažejo že tudi na to, kaj bo treba storiti v prihodnosti. Sicer pa bo temu vprašanju posvečeno novo strokovno prizadevanje, katerega novi rezultat bo program za razvoj. Po naprednih tendencah sprememb v kmetijstvu in po nekaterih že jasnih pokazateljih pa se začenjajo pospešena prizadevanja nemudoma.

SaS

RADIO VELE VIZIJA

TOREK, 4. NOVEMBRA 1969

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.30 Vojaške godbe; 9.00 Praznični motivi; 10.00 Stuparich: Vrnili se bodo; 10.25 Glasbeni vrtiljak; 11.00 Ital. simf. skladbe; 11.35 Pevci lahke glasbe; 12.00 «Pratika»; 12.15 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Z glasbo po svetu; 15.55 Klarinetist Brezigar in pianist Biussi; 16.20 Popevke; 16.50 Vojaške pesmi; 17.20 Plošče; 18.15 Filmska glasba; 18.30 Koncert; 19.00 Jazz; 19.10 Spomini Vena Pilona; 19.25 Ljudski plesi; 19.45 Moški zbor; 20.00 Šport; 20.30 Verdi: «Bitka pri Legnanu», opera; 21.10 Pogled za kulise; 22.25 Zabavna glasba.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 19.15 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Plesna glasba; 8.00 Otroški kotiček; 8.30 Popevke; 9.00 Glasbeno govorni spored; 9.45 Glasbeni mozaik; 10.30 Poje G. Cinquetti; 11.00 Orkester, 11.15 Poje P. Samsom; 11.30 Današnji pevci; 11.45 Glasba in pesem; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 13.50 Jugoslavija v svetu; 14.00 «Ko cveto krizanteme»; 15.30 Popevke; 16.00 O morju in pomorstvu; 16.40 Vesela glasba; 17.00 Tretja stran; 17.15 Poje Fausto Leali; 17.30 Pianist G. Demšar; 18.00 in 19.30 Prenos RL; 19.00 Stare pesmi; 22.10 Motivi za vsakogar.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.06 Zvočni trak; 10.00 Pihala; 10.30 in 11.06 Ura glasbe; 11.30 Tenorist G. Poggi; 12.00 Kontrapunkt; 13.15 Pisan spored; 14.00 Nove pesmi; 14.15 Nogometna tekma Italija-Galles; 16.45 Takšni smo pač; 17.05 Program za mladino; 19.00 Prva svetovna vojna v slovstvu; 19.30 Luna park; 20.15 D. Fabbri: «L'avventuriero»; 22.30 Grška lahka glasba.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Orkester; 9.05 Zakaj in kako?; 10.00 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 12.15 Glasbena fantazija; 13.00 Glasbeno-govorni spored; 13.35 Plošče; 14.05 Juke box; 16.00 Popoldanski spored; 18.00 Glasbeni aperitiv; 18.20 Poljudna enciklopedija; 19.00 Pingpong; 20.00 Program z Nicom Fidencom; 20.40 Vittorio Veneto; 21.10 Radijska priredba; 21.40 Orkester; 23.00 Nove pesmi.

III. PROGRAM

10.00 Bach, Martin, Bloch; 11.00 Skladbe za pihala; 11.35 Haendlove kantate; 12.20 Pizzettijeva operna glasba; 14.00 Sodobna ital. glasba; 14.30 Čajkovskega sekstet; 15.30 Simf. koncert, 17.00 Palestrina in drugi; 17.40 Jazz; 18.30 Lahka glasba; 18.45 Človek in zemlja; 19.15 Koncert; 20.25 Rimski virtuozi; 21.00 Glasba izven programa.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 8.45 Respighijevi poemi; 9.00 Polifonija; 10.20 Vzporedna glasba; 11.45 Mojstri interpretacije; 13.10 Prokofjev, Sonata št. 7! 13.30 Portret avtorja: Cimarosa.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 7.45 Inform. oddaja; 8.08 Operna matineja; 9.05 Radijska šola: Glagolski vid; 9.35 Ansambel F. Puharja; 9.45 Pojeta Eva Novšak in Jože Černe; 10.15 Pri vas doma; 12.10 Kitarist F. Yepes; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Glasba mladih; 14.25 Plesni orkester RTV; 14.40 Na poti s kitaro; 15.40 Musorgski: iz opere «Boris Godunov»; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Popoldanski koncert; 18.00 Aktualnosti; 18.15 V torek na svidenje!; 18.45 Svet tehnike; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel Avsenik; 20.00 Prodajalna melodij; 20.30 Matjaž Kmecl: «Intervju»; 21.32 Majhen koncert; 22.15 Jug. glasba; 23.05 Literarni nokturno — W. Schnurre: Pesmi; 23.15 Lahko noč s pevci; 23.40 Zabavni ansambli.

ITAL. TELEVIZIJA

9.00 Počastitev neznanega junaka; 12.30 Angleščina; 13.00 Slikanice; 13.30 Dnevnik; 14.25 Nogometna tekma Italija-Galles; 17.00 Program za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Spored za mladino; 18.45 Nabožna oddaja; 19.15 Guglielmo Marconi; 19.45 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 C. Goldoni: Gli innamorati; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

18.00 Vojaška godba; 19.10 Stare in nove pesmi; 21.00 Dnevnik; 21.15 Druga plat popevke; 22.05 Dve noveli.

JUG. TELEVIZIJA

20.00, 22.30 Poročila; 9.35, 14.45 TV v šoli; 10.40, 15.35 Ruščina; 11.00 Splošna izobrazba; 16.10 Angleščina; 16.40 Za prosvetne delavce; 17.50 Risanka; 18.00 Lutkovna oddaja; 18.20 Po sledeh napredka; 18.40 Jožica Svete in Pero Dimitrijević; 19.05 Velika pustolovščina — film; 19.30 Kratek film; 19.50 Cikcak; 20.35 «Betonska džungla» — film; 22.05 Mednarodni festival jazza.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) S svojo živčnostjo ne boste koristili svojemu trgovinskemu poslovanju. Ne zaupajte osebam, ki preveč govore.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Prepričali boste svojega predstojnika o primernosti sklenitve neke pogodbe. Ljubosumnost vas lahko privede do napačnih korakov.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Imeli boste dobro zamisel v zvezi z rešitvijo nekega praktičnega vprašanja. Ne izpolnite vedno vseh želja najmlajših.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Bodite s svojimi sodelavci bolj popustljivi. Deležni boste neprijetnega obiska.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Dosegli boste velik finančni uspeh. V čustvenem pogledu so vaše možnosti še vedno negotove.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Spletke nekaterih vaših kolegov ne bodo koristne za delo, ki ga opravljate. Skušajte se bolj zanimati za vprašanja najmlajših.

TEHTNICA (od 23.9 do 23.10.) Prišlo bo do manjšega spora z nekim poslovnim partnerjem. Ne objokujte preteklosti.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Uporabite svojo borbenost za dosego nekega plemenitega smotra. Na vidiku je prijetno potovanje

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Sprejmite odgovorno nalogo, ki vam jo ponujajo. Popolno razumevanje z ljubljeno osebo.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) S svojo diskretnostjo utegnete doseči odpravo nekaterih nekoristnih sporov. Skušajte sprostiti svojo fantazijo.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Skušajte pohiteti, da bi čimprej sklenili ugoden finančni sporazum. Uresničili boste svoj čustveni načrt.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ogibajte se površnih ukrepov, zaradi katerih bi lahko kdo dvomil o vaši sposobnosti. Manjši spori z ljubljeno osebo.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 14.1, najnižja 11, ob 19. uri 13.6 stop., zračni tlak 1026,2 stanoviten, vlaga 83 odst., veter 11 km/h zahodnik - severozahodnik, nebo pooblačeno, mrč, morje skoro mirno, temperatura morja 17,6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, TOREK, 4. novembra
PRAZNIK ZMAGE
Sonce vzide ob 6.49 in zatone ob 16,48 — Dolžina dneva 9.59 — Luna vzide ob 0,28 in zatone ob 14.2[illegible]
Jutri, SREDA, 5. novembra
ZAHAR

V RAZISKOVALNEM CENTRU PRI MIRAMARU

Začetek zasedanja posvetovalnega odbora Mednarodnega centra za teoretsko fiziko

Prisoten zastopnik Unesca - Trst - pomembno središče mednarodnega znanstvenega življenja

V prostorih Mednarodnega centra za teoretsko fiziko pri Miramaru se je včeraj sestal posvetovalni odbor ustanove, da pregleda doslej opravljeno delo in sestavi okvirni načrt za delovanje v letu 1970. Zasedanja so se udeležili podravnatelj Mednarodnega centra za atomsko energijo z Dunaja prof. Vilkenstein, mednarodne kulturne organizacije Unesco prof. Forti, ravnatelj Mednarodnega centra za teoretsko fiziko prof. Salam, podravnatelj prof. Budini, pakistanski ambasador v Rimu Hamid Nawaz Khan, zastopnik italijanske vlade pri centru prof. Gerin, ter številni tuji znanstveniki, med temi prof. Leprince - Ringuet (Francija), prof. Ennor (ZDA), prof. Anderson (Velika Britanija), prof. Casimir (Nizozemska) in drugi.

Na zasedanju so spregovorili prof. Vilkenstein, prof. Forti, ambasador Hamid Nawaz Khan in prof. Gerin. Govorniki so naglasili, da se mednarodni center za teoretsko fiziko razvija v skladu z željami in pričakovanji najvišjih mednarodnih znanstvenih ustanov, ter da se v njegovem okviru porajajo številne pobude, ki zaslužijo priznanje in podporo mednarodnih organizacij. Prof. Vilkenstein je v tej zvezi povabil posvetovalni odbor, naj pripravi dolgoročen načrt za delovanje centra v prihodnjih letih. Prihodnje leto bo namreč začela konkretno podpirati center tudi mednarodna organizacija Unesco, saj je Organizacija združenih narodov, v okviru katere deluje omenjena ustanova, že pred časom izrekla tržaškemu centru posebno priznanje za uspehe, dosežene na številnih področjih fizikalnega raziskovanja in sklenila, da ga bo z letom 1970 začela tudi podpirati. Tako prof. Vilkenstein kakor tudi zastopnik Unesco prof. Forti sta izrazila hvaležnost centra in mednarodnih znanstvenih krogov, ki so z njim povezani, za otipljivo pomoč, ki jo daje italijanska vlada.

Prof. Guido Gerin je v krajšem pozdravnem govoru naglasil, da je to prvo zasedanje posvetovalnega odbora po pristopu organizacije Unesco k mednarodnemu centru za teoretsko fiziko. Pristop najpomembnejše kulturne ustanove na svetu daje tržaškemu raziskovalnemu središču povsem nove dimenzije ter utrjuje njen pomen in ugled v odnosu do dežel v razvoju in v mednarodnem sodelovanju na področju teoretske fizike.

Trst se čedalje bolj uveljavlja v mednarodnih znanstvenih krogih, je nadaljeval prof. Gerin, in to prek Centra za teoretsko fiziko, kakor tudi prek drugih znanstvenih organizacij, kot so Evropski institut za uskladitev delovnega prava, Mednarodni center za promet pri Evropski gospodarski skupnosti, in če se bo pristojni odbor za jedrska raziskovanja CERN odločil za to, da postavi svoj protosinhrotron pri Doberdobu, tudi s tem novim pomembnim dejavnikom. Italijanska vlada intenzivno dela na tem, da bi bil «veliki stroj» postavljen pri Doberdobu, in bo v prihodnje še povečala svoja prizadevanja v to smer, je zaključil govornik.

Nato se je začel strokovni del zasedanja. Prvi je spregovoril prof. Salam, ki je podal obširno znanstveno poročilo. Pakistanski ambasador H. N. Khan je med tem odšel v mesto, kjer je obiskal generalnega vladnega komisarja dr. Cappellinija in predsednika trgovinske zbornice dr. Caidassija. Popoldne si je v spremstvu nekaterih predstavnikov oblasti ogledal ladjedelnico «Italcantieri» v Tržiču, nakar se je v večernih urah udeležil slovesnega snemanja zastave na Trgu Unità.

Posvetovalni odbor Mednarodnega centra za teoretsko fiziko bo nadaljeval svoje delo danes dopoldne.

Prof. Salam govori na zasedanju posvetovalnega odbora Mednarodnega centra za teoretsko fiziko

Jutri od 9. do 11. in od 18. do 20. ure Trst brez avtobusov

V teku jutrišnjega dne se bo tržaški avtobusni promet dvakrat prekinil in to od 9. do 11. ure zjutraj in od 18. do 20. ure zvečer. Vsedržavni sindikati uslužbencev javnih prevozov so namreč oklicali te vrste razčlenjeno stavko, ki velja za vse mestne in druge proge občinskega prevoznega podjetja (ACEGAT).

Samo nekoliko preplaha v TKB

Lastnik trgovine Tecnovideo, ki je na vogalu ulic Valdirivo in Filzi tik ob Tržaški kreditni banki, je predvčerajšnjim okrog 18. ure poklical agente, ker je zaslišal varnostni zvonec v banki. Z agentom sta najprej pregledala vsa vrata in ugotovila, da so vsa pravilno in popolnoma zaprta. Ni jima preostajalo drugega, kakor da pokličeta direktorja dr. Simoniča, ki je seveda takoj prišel in omogočil vstop v banko. Medtem ko je zvonec kar naprej zvonil, so ugotovili, da ni bilo prav nič narobe in da je bil vsega kriv le kratek stik, ki je povzročil zvonjenje. Seveda so se vsi oddahnili.

Skladišče ukradenih motorjev v Ulici Vignola

Agenti letečega oddelka so v nedeljo ponoči odkrili v nekem skladišču na vogalu ulic Vignola in Chiadino kar tri ukradene lambrete. Eno od teh, katere lastnik je 59-letni Francesco Marcucci iz Ul. Bajamonti 24, so ukradli neznani tatovi v Ul. Raffineria. Nekoliko kasneje je nočni stražar javil agentom letečega oddelka, da leži sredi Ulice Caboto zapuščena lambreta s praznim bencinskim tankerjem. Iz dokumentov, so razbrali, da je lastnik neki Bruno Lega iz Milj. Avto fiat 600 so pa našli isto noč v Ulice Crispi v bližini Ulice Nordio.

Protestna izjava

Združenje staršev za obnovitev šole je poslalo predsedniku poslanske zbornice Pertiniju in tržaškim parlamentarcem prepis izjave, ki jo je po tisku naslovilo javnosti in s katero ožigosa huliganska nasilstva desničarjev ter groba ustrahovanja na škodo demokratičnih študnetov. Pri tem poudarja, da ne bi bilo težavno odkriti krivce, in opozarja oblasti, tržaške parlamentarce in tržaško javnost na dogodke, ki so podobni fašističnim provokacijam, do katerih je prišlo pred kratkim v drugih italijanskih mestih. Omenjeno združenje meni, da taka zločinska dejanja ni moč podcenjevati in jih prenašati. Nasilje fašističnih skupin ni samo izzivalno, ampak hoče tudi ustvariti nezaupanje v demokratične institucije.

Prva jesenska seja obč. sveta v Miljah

Jutri se sestane na svoji prvi jesenski seji miljski občinski svet. Na dnevnem redu je vrsta upravnih sklepov, med katerimi tudi priziv na državnega poglavarja v zvezi z nekim sporom med občinsko in državno oblastjo in šolske podpore miljskim dijakom.

V prvi vrsti pa bodo svetovalci razpravljali o županovem poročilu o mnenju, ki ga mora miljski občinski svet izreči glede industrijskih naprav, ki jih podjetje «Vincor» misli zgraditi pri Orehu, kakor tudi o napravah za razplinjevanje petrolejskih tankerjev, ki bi jih morali zgraditi na mestu, kjer je nekoč delala ladjedelnica «Sv. Roka».

DANES ZAKLJUČEK PRAZNIKOV

Izročitev bojne zastave posadki «Vittoria Veneta»

Župan in odborniki včeraj položili vence ob spomenike padlim - Rižarna odprta še danes

Z državnim praznikom zmage (4. nov. 1918) se danes zaključijo praznični dnevi, ki so se začeli 1. novembra. Ker je bila 2. novembra nedelja, so cerkvene oblasti odložile žalne obrede za pokojne na ponedeljek, praznik tržaškega patrona sv. Justa pa je bil letos v nedeljo, namesto včeraj. Tudi vreme se je v nedeljo nenadoma spremenilo in sonce se je skrilo za oblake.

Tržaški župan, odborniki in predstavniki svetovalskih skupin so včeraj dopoldne položili vence ob spomenike padlim in spominske plošče na Trgu Unità, v Ul. Ghega, Ul. M. D'Azeglio, na Opčinah, pri Bazovici, na pokopališču pri Sv. Ani, v Rižarni, pri Sv. Justu itd. V katedrali je bila včeraj maša zadušnica, ob prisotnosti predsednika deželnega odbora Berzantija, vladnega komisarja Cappellinija, poveljnika vojaškega okrožja gen. Pennettija in župana Spaccinija pa so položili vence ob spomenik italijanskim vojakom pri Sv. Justu, medtem ko so vojaki polka «Piemonte Cavalleria» položili vence na avstro - ogrskih vojaških pokopališčih v Nabrežini in na Proseku.

Tudi včeraj je precej svojcev žrtev Rižarne in meščanov obiskalo Rižarno, ki bo odprta še danes od 8. do 17. ure.

Italijanski generalni konzul in osebje konzulata v Kopru so se včeraj srečali v Kobaridu z delegacijo občinskih uprav iz čedadskega okrožja in zastopniki občinske skupščine Kobarid. Položili so vence na grobove padlih jugoslovanskih borcev in v kostnici italijanskih vojakov. Danes bo polaganje vencev na Reki in v Pulju, jutri pa v Kopru.

Včeraj dopoldne je poveljnik vojaškega okrožja gen. Pennetti obiskal na novi križarki «Vittorio Veneto» admirala Gina Birindellija. Potem mu je admiral vrnil obisk. Glavna ceremonija bo danes ob 9.50, ko bodo posadki omenjene križarke svečano izročili bojno zastavo. Novo križarko si je občinstvo lahko ogledalo že včeraj, prav tako je bila včeraj odprta za občinstvo tudi vojašnica v Ul. Rossetti.

Zaključek uradnih ceremonij za današnji praznik bo snemanje zastave na Trgu Unità ob 17. uri. Osrednja, vsakoletna, spominska svečanost pa bo v Redipuglii ob prisotnosti predsednika vlade Rumorja.

«Martin Krpan» privablja občinstvo

V pripravi je komedija Jake Štoke «Moč uniforme»

«Martin Krpan» še kar naprej privablja v Kulturni dom veliko število ljubiteljev gledališča. Vse dosedanje predstave so bile lepo obiskane, zlasti nedeljska popoldanska in pa včerajšnja popoldanska, ki so si jo ogledali tudi šolarji s Koprskega. Predstave si bodo sedaj sledile ves teden popoldne in bodo v glavnem namenjene šolski mladini, pa seveda še vsem tistim, ki si našega «Martina» doslej še niso ogledali.

Medtem pa ansambel že študira naslednje delo na repertoarju in sicer komedijo kontovelskega rojaka Jaka Štoke «Moč uniforme» v režiji Maria Uršiča. Po prej predvidenem vrstnem redu premier bi morala ta komedija priti na vrsto kasneje, vendar pa je bilo gledališče iz tehničnih razlogov prisiljeno nekoliko spremeniti prvotni vrstni red. Vodstvo gledališča zagotavlja, da bo «Moč uniforme» izredno zanimiva predstava ne samo kot eno izmed doslej premalo poznanih del našega komediografa, temveč tudi zaradi režiserske postavitve, s katero se bo mladi asistent-režiser našega gledališča prvič predstavil javnosti s samostojno režijo. Premiera bo 22. t. m.

Teatro Stabile ima 10.000 abonentov

Deželno gledališče «Teatro Stabile» si je za letošnjo gledališko sezono 1969-70 zagotovilo 10.000 abonentov v deželi, od katerih samo v Trstu okrog 7000. Ta številka dokazuje, da si je znalo gledališče, katerega umetniško vodstvo je v rokah Giulia Bosettija in Sergia D'Osma, pridobiti širok krog občinstva, brez dvoma pa je na tolikšno povečanje števila abonentov v samem Trstu vplivalo tudi dejstvo, da nastopa gledališče sedaj v obnovljeni prostorni dvorani «Politeama Rossetti», ki lahko sprejme nekaj čez 1800 gledalcev. Indeks naraščajočega zanimanja za gledališče kažejo naslednji podatki: v sezoni 1965/66 je bilo 1817 abonentov, v sezoni 1966/1967 3601, v sezoni 1967/68 4284 in v sezoni 1968/69 5.436. Nagel skok na 10.000 abonentov v sedanji sezoni pa gre tudi na račun abonentov v drugih deželnih središčih, v Vidmu, Gorici in v Gradiški in od letos še v Pordenonu in v Gradežu.

Letošnja sezona se je uspešno začela z Držičevo komedijo «Dundo Maroje» v italijanski verziji Carpinterija in Faragune z naslovom «I nobili ragusei» v režiji zagrebškega režiserja Koste Spaića. Sedaj pripravlja gledališče novo prvo uprizoritev Sartrove drame «Nekrasov» v režiji Ernesta Guide.

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom
LEVSTIK - MAHNIČ
MARTIN KRPAN
Igra v dveh delih
Danes, 4. novembra ob 16. uri
v sredo, 5. nov. ob 16. uri
v četrtek, 6. nov. ob 16. uri
v petek, 7. nov. ob 16. uri
v soboto, 8. nov. ob 16. uri
Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstave; ob nedeljah in praznikih eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma.
Abonmaji so na razpolago vsak delavnik od 12. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma.

Slovensko gledališče v Trstu
Kulturni dom
GOSTOVANJE SLOVENSKEGA LJUDSKEGA GLEDALIŠČA IZ CELJA
V nedeljo, 9. novembra 1969 ob 16. uri
JOSIP JURČIČ
DESETI BRAT
Ljudske igrice
Za oder priredil
ANDREJ INKRET
Režija: FRANCI KRIŽAJ
Scena: Avgust Lavrenčič
Kostumi: Anja Dolenčeva
Lektor: Majda Križajeva
Glasbeno vodstvo: Edo Goršič
Uprava Slovenskega gledališča v Trstu sporoča cenjenim imetnikom okoliškega in nedeljskega popoldanskega abonmaja iz prejšnje sezone, da si bodo z lanskimi abonmaji lahko ogledali predstavo Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja «Deseti brat» namesto «Kralja Ojdipa» v uprizoritvi istega gledališča, ki je v lanski sezoni za gornja abonmaja odpadla zaradi nenadne bolezni glavnega igralca.
Vstopnice bodo v prodaji od 6. t.m. dalje vsak da od 12. do 14. ure.

Gledališča

VERDI

Operna sezona 1969/70 se bo začela 6. t.m. ob 21. uri z gala predstavo baleta milanske Scale, ki bo nastopil z Adamovim baletom «Giselle» (prvič v Verdiju) in Bartokovim «Čudovitim Mandarinom» (prvič v Trstu).

Glavni izvajalci v «Giselle» bosta Vera Colombo in Rudolf Nureyev, v «Mandarinu» pa Mario Pistoni in Luciana Savignano. Koreografiji sta od Giovannija Corall'ja oziroma Maria Pistonija. Scene in kostumi Alessandro Benois in Eugenio Guglielminetti. Orkester vodi Paolo Peloso.

Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 23-988) se nadaljuje prodaja vstopnic za prvo in za naslednje tri predstave, ki si bodo sledile v petek, 7., v soboto, 8. (vedno ob 21. uri) ter v nedeljo, 9. nov. ob 16. uri.

Zaradi številnih popraševanj po vstopnicah, je vodstvo gledališča Verdi zagotovilo še peti nastop baleta, ki bo izven abonmaja v ponedeljek, 10. novembra ob 21. uri.

Prva predstava, 6. nov. velja za red A v vseh prostorih, prvi ponovitvi za reda B in C ter nedeljska za dnevni red v vseh prostorih.

Pri blagajni gledališča Verdi (tel. 23-988) so na razpolago abonmajske izkaznice za operno sezono 1969/70 za vse rede in za vse prostore.

TEATRO STABILE

Današnji poslovilni nastop skupine Modugno — Paola Quattrini s komedijo «Deklica mi je padla v krožnik» v gledališču Rossetti je na sporedu ob 16.30.

Od četrtka do nedelje bo na istem odru nastopala skupina Alida Valli, Lida Ferro, Roldano Lupi, Gabriella Poli'ziano in Aldo Reggiani s Cocteaujevo tridejanko «Strašni sorodniki» v režiji Antona Giulia Majana. Predstave so izven abonmaja s popusti za abonente na sezono Teatra Stabile 1969/70. Prva, četrtkova predstava, se začne ob 20.30.

Darovi in prispevki

Namesto cvetja na grob pok. Stanka Švaglja daruje S. J. 2000 lir za Dijaško matico.

Razstave

RAZSTAVA AKVARELOV R. HLAVATYJA

v Kraški galeriji in Kraška hiša bosta za ogled odprti tudi danes, 4. novembra od 14. do 18.30.
Priporočamo številen obisk.

Kino

Nazionale 14.30 «I lunghi giorni delle aquile». Harry Andrews, Michael Caine.
Fenice 14.45 «Quel maledetto ispettore Novak». Yul Brynner.
Grattacielo 14,30 «Il leone d'inverno». Katharine Hepburn in Peter O'Thoole. Technicolor.
Eden 13.30 «La caduta degli dei». Dirk Bogarde, I. Thullin. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Excelsior 14.30 «Nell'anno del Signore». Nino Manfredi, E. M. Salerno, Claudia Cardinale, U. Tognazzi, A. Sordi.
Ritz 15.00 «Amore mio aiutami». Monica Vitti, Alberto Sordi.
Filodrammatico 15,00 «Bora Bora». Haydée Politoff, Corrado Pani. Colorscope. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 14.30 «Vivi o preferibilmente morti», Giuliano Gemma, Nino Benvenuti. Technicolor - western.
Aurora 15.00 «Indianapolis». Paul Newmann, J. Woodward, Robert Wagner. Technicolor.
Cristallo 15,00 «Sento che sta succedendo qualcosa». Jack Lemon. Technicolor.
Capitol 15.00 «Il cervello». David Niven, Jean Paul Belmondo. Technicolor.
Impero 15.00 «Che cosa ha fatto quando siamo rimasti al buio». Doris Day. Technicolor.
Vittorio Veneto 15,00 «Vedo nudo». Silva Koščina, Nino Manfredi.
Ideale 14.30 «I due deputati». Franco Franchi, Ciccio Ingrassia.
Abbazia 14,00 «55 giorni a Pechino». C. Heston, A. Gardner, D. Niven. Technicolor.

KINO NA OPČINAH
danes ob 15. uri Panavision barvni film:
NOTTE DEI GENERALI
Igrata: Peter O'Toole in Joanna Pattet. — Mladini pod 14. letom vstop prepovedan.

KINO «IRIS» PROSEK
danes ob 16. uri barvni avanturistični film:
ULTIMO VOLO DELLE AQUILE
Igrajo: Toshiro Mifune, Yuzo Katana.

TRŽAŠKA KNJIGARNA
TRST - Ulica sv. Frančiška 20
Tel. 61-792
Novo:
PETERŠIČ: Brazgotina
Založba Obzorja 2.600 lir

Mali oglasi

ISCEMO OSEBO pripravljeno prevzeti dovoljenje (licenzo) za bar-bufet in «superalcolici». Zainteresirani naj se zglasijo pri Slovenskem gospodarskem združenju, Ulica F. Filzi 8.

SOŽALJE

Konzorcij pridelovalcev vin tržaške občine izreka iskreno sožalje družini in svojcem preminulega člana Josipa Sulčiča.

2. novembra je zapustil svoje drage

Josip Sulčič

Pogreb bo danes, 4. novembra ob 15. uri od doma v Sv. Križu 47.

Žalostno vest sporočajo žena, brat Zdenka z možem Justom, sin Lado z ženo Graziello, brat, nečakinja Vera in drugi sorodniki.

Primaria Impresa Zimolo

2. novembra je mirno zaspala naša draga mama

ŠTEFANIJA ŠVAGEL por. PIŠČANC

Pogreb bo v sredo, 5. nov. ob 14. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Žalostno vest sporočajo: mož Josip, sinovi Oskar z ženo Angelo in vnukoma Paolo in Enricom, ter Ludvik z ženo Jasno, sestra, brat, tast in drugi sorodniki.

Občinska pogrebna služba T.F. tel. 38-608

S potrtim srcem sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi

FRANC ČEH

star komaj 55 let.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo popoldne iz hiše žalosti v Sežani.

ŽALUJOČA DRUŽINA ČEH

Sežana, Cleveland, 4. novembra 1969.

V SEJNI DVORANI OBČINSKEGA SVETA

Slikarki Leonor Fini podeljen «Zlati sv. Just»

Izročil ga ji je predsednik združenja tržaških kronistov Ponis - Lepi slikarkini spomini na Trst

Številno in neobičajno občinstvo je v nedeljo opoldne do zadnjega kotička napolnilo tržaško občinsko sejno dvorano, kjer je v Trstu rojena in v Parizu živeča slikarka Leonor Fini prejela iz rok predsednika združenja tržaških kronistov «Zlati kipec sv. Justa».

Nagrado, ki jo je pred štirimi leti ustanovilo združenje tržaških kronistov, da bi z njo proslavilo in nagradilo vidne tržaške znanstvene in kulturne osebnosti, je izročil šarmantni slikarki, katere slike so razstavljene v galeriji Torbandena predsednik združenja Ranieri Ponis. V kratkem nagovoru je prisotnim priklical v spomin šmoter nagrade, ohranitev kulturnega duha tržaške sredine in lik letošnje nagrajenke, mednarodno priznane slikarke, ki se v spominih rada sklicuje na tržaško izročilo, prijatelje, doživljaje, ki so ji vklesani v spominu in jih je nato, v zrelejši dobi obnovila v svojih delih.

Kulturni milje Leonor Fini je Trst na prehodu stoletij, ko je Freudova teorija o podzavestnem življenju našla svojega glasnika v Svevu, ko so živeli in delali Saba in Joyce, je v svojem nagovoru poudaril tržaški župan inž. Spaccini in nato v Leonor Fini orisal lik tržaške ženskosti, sad svobodne vzgoje in tistih posebnih pogojev, zaradi katerih se ženski svet v Trstu ne da primerjati.

Na prošnjo prisotnih je Leonor Fini v skopih, kar se da preprostih besedah opisala nekaj svojih otroških spominov iz svojeh tržaških let. Rojstna hiša v Drevoredu XX. septembra, sprehodi ob kanalu, kjer so ribiči in mornarji dišali po ocvrtih sardinah in jih ponujali radovednemu dekletcu, strašna burja, kipa ženske in moškega v vhodni veži neke palače, riž, s katerim je hudomušno obmetavala z oken mimoidoče na ulici. In končno, tržaško narečje, z vsemi izposojenkami, katerih jo je naučila babica, rojena Dukič, krasko kamenje in resje, barve jeseni — vijoličasto rdeče, sive in modre. Vse, torej, kar ji pomeni Trst, mesto, ki mu ni primera, s svojim univerzalističnim gledanjem na stvari in čas, kjer se srečujeta Vzhod in Zahod, ali — z besedami umetnice, «kjer ješ lahko ribe po beneško in tudi knedle, gledaš impresionistične slike ob delih dunajske klasične šole...».

Po svečanosti v sejni dvorani občinskega sveta je slikarki priredila tržaška avtonomna turistična ustanova kosilo na gradu sv. Justa, med katerim jo je njen predstavnik, odv. Berce pozdravil in izrazil željo, da bi ji v občinskem muzeju «Revoltella» posvetili sobo. Želji se je pridružil tudi občinski odbornik Luciano Ceschia.

Kozarec v obraz ker je skušal miriti

V pivovarni Dreher je prišlo včeraj zvečer do precej hudega prerekanja. 55-letni upokojenec Giovanni Meneghini iz Ulice Colautti 2 je skušal pomiriti vznemirjene duhove, ko mu je priletel v obraz kozarec in bu prerezal levo lice. Odpeljali so ga takoj v bolnišnico, kjer bo moral ostati kak dan. Izjavil je, da ne pozna človeka, ki je vrgel kozarec. Preiskava je v teku.

Zastrupitev s hrano

Malo pred polnoči so sprejeli v splošno bolnišnico 64-letno upokojenko Leonildo Baeri vd. Valentinis od Domja, 25-letnega sina Alberta in pa 25-letno snaho Annunziato Lo Nigro por. Valentinis, oba delavca, zaradi skorajšnje zastrupitve. Opoldne so pojedli riž s konzerviranimi školjkami. Nekoliko ur kasneje so vsi začutili želodčne in trebušne krče, ki so postajali vedno hujši. Šele pozno ponoči so se odločili, da gredo v bolnišnico, kjer so ugotovili začetek zastrupitve in predvidela od pet do osem dni za zdravljenje.

oglašajte v PRIMORSKEM DNEVNIKU

Proslava oktobrske revolucije

Jutri, 5. novembra, bo v dvorani prosvetnega društva «Zvezda» v Podlonjerju proslava okotobrske revolucije in zborovanje o sedanjem političnem položaju ter delavskih borbah.

Na shodu, ki se bo pričel ob 20. uri bo govoril senator Paolo Sema.

Miljska sekcija KPI priredi proslavo oktobrske revolucije v četrtek, 6. novembra ob 20. uri v kino dvorani «Verdi» (Ljudski dom v Miljah). Govoril bo sekretar federacije, inž. Antonino Cuffaro. Nastopila bosta domača godba in pevski zbor «Vasilij Mirk» s Proseka-Kontovela.

Urnik trgovin

Slovensko gospodarsko združenje sporoča, da bodo trgovine imele danes, torek, 4. nov. naslednji urnik: vse trgovine zaprte, izjema: mlekarne (od 7. do 12. ure), cvetličarne (od 8. do 13. ure), slaščičarne od 8. do 21.30).

Predsednik združenja kronistov v Trstu Ranieri Ponis izroča kipec «Zlatega sv. Justa» slikarki Leonor Fini

Za žrtve potresa v Banjaluki

Justina in Rudi Blažič 3.000, Pina in Robert Birsa 5.000, Ida Ivančič 1.500, Svetko Fornazarič 3.000, Ivanka Širok 2.000, Marija in Franc Valenčič 2.000, Josip Antončič 5.000, Rozalija Sancin 2.000, Emil Gombač - Lonjer 328 2.000, S. J. 1.000, v spomin Rafaela Švaglja Anton Sandalj 10.000 in Josip Sandalj 10.000, prof. Andrej Budal 5.000, Viktor Košuta 1.000, Ernesta in Ivanka gostilne Jadran 5.000, G. A. od Ferlugov 1.000.

S prejšnjim zneskom 835.388 skupno 893.888 lir.

ZBIRANJE DENARNIH PRISPEVKOV ZA ŽRTVE POTRESA v BANJALUKI se nadaljuje v uredništvu Primorskega dnevnika v Ul. Montecchi 6 od 9. do 19. ure. Z jutrišnjim dnem pa tudi v upravi v Ul. sv. Frančiška 20.

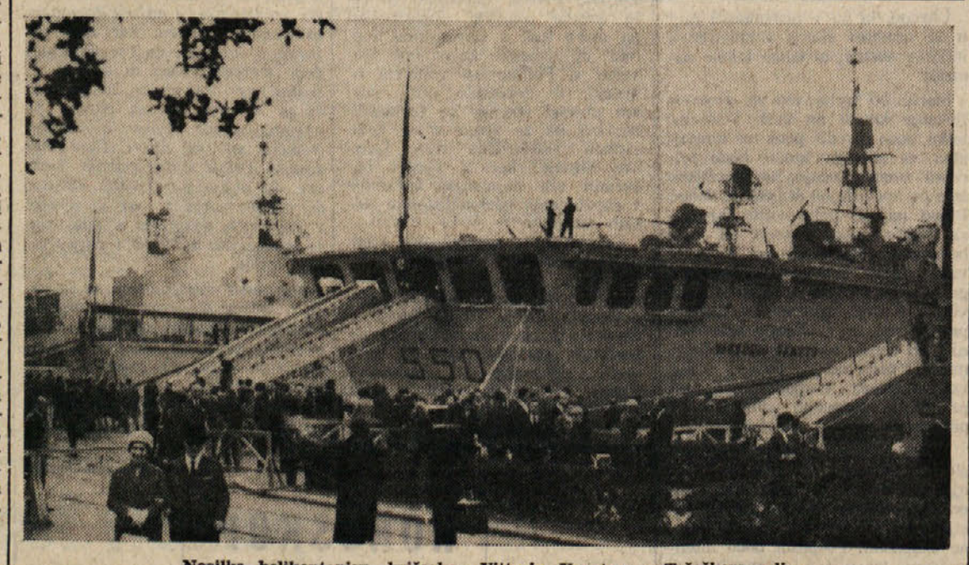

Nosilka helikopterjev, križarka «Vittorio Veneto», v Tržaškem zalivu

Fašistični napad v drevoredu

V petek zvečer je v Drevoredu XX. septembra, ki ni v Trstu znano samo kot priljubljeno sprehajališče, temveč tudi kot shajališče pobalinov iz dobro znanega političnega brloga, prišlo do škvadrističnega napada na nekega študenta, ki je prejšnjega dne delil letake neke študentske organizacije pred srednjimi šolami. Študent, 19-letni Sergio Ranchi iz Ul. Rittmeyer 15 je malo pred 22. uro zapuščal kinodvorano, kjer te dni prikazujejo film o propadu nacizma «La caduta degli dei» režiserja L. Viscontija. Pred vhodom ga je napadla dotedaj «neopažena» škvadra pretepačev, ki so bili oboroženi s kovinastimi palicami, verigami, gumijevkami in imeli na glavah čelade z ličniki iz plexiglasa. V pravcati uniformi, torej, in — kot je za fašiste sploh značilno — v absolutni številčni premoči, saj jih je bilo več kot deset.

Ranchi se pred zlikovci ni mogel braniti. Podrli so ga na tla in ga sistematično obdelovali, suvali, brcali... vse, dokler se jim ni zdelo dovolj in so nemoteno odšli. Nekaj minut pozneje je ranjenega študenta rešilni avto odpeljal v mestno bolnišnico, kjer bo okreval v tednu dni.

Zadevo preiskuje sedaj politični urad tržaške kvesture, ki pa je, kot poroča v svoji verziji tržaški italijanski dnevnik, že preciziral, da verjetno ne gre za točno opredeljene elemente, temveč za spopad med mladinci, ki se jih na splošno lahko označi za «desničarske» in «levičarske».

Spričo tragičnih dogodkov v Pisi, ki so se prav tako začeli s škvadrističnim napadom na nekega levičarskega dijaka, menimo, da je označil politično matrico pretepačev iz drevoreda že sam način obračunavanja, ki preveč spominja na druge, že zdavnaj preživele čase.

Ni morda samo slučaj, če se je iste dni pojavil v tržaških kioskih fašistični listič, ki izhaja v Tržiču in ki v njem sodeluje tudi neka znana profesorica s tržaških srednjih šol. Na naslovni strani lista je velika «ducejeva» slika in uvodnik z naslovom: «Olio di ricino e santo manganello».

BREZOBRESTNO POSOJILO AKADEMIKOM

Dijaška matica sporoča, da bo kot vsako leto, tudi letos nudila akademikom brezobrestno posojilo, da jim finančno pomaga pri študiju.

Akademiki, ki bi se radi poslužili te ugodnosti, naj napravijo prošnjo na Dijaško matico. Prošnjo je treba napraviti na posebnem obrazcu, ki ga lahko dobijo na sedežu Dijaške matice, Trst, Ul. Geppa 9. Rok za vlaganje prošenj zapade 10. novembra 1969.

ZIMOVANJE

Komisija za doraščajočo mladino pri SKGZ priredi v zimskih počitnicah zimovanje za otroke v Zg. Gorjah pri Bledu. Pojasnila in vpisovanja pri SKGZ v Trstu, Ul. Geppa 9.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Barbo - Carniel, Trg Garibaldi 4, Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta), Godina All'IGEA, Ul. Ginnastica 6, G. Papa, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojz).

NOCNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Alabarda, Ul. Istria 7, Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan), De Leitenburg, Trg S. Giovanni 5, Mazzan, Trg Venezia 2.

V Barkovlje je pripeljala včeraj dopoldne nenavadna kolona kakih 20 velikih avtocistern s prikolico francoske izdelave. Avtocisterne so bile čisto nove, naročilo pa jih pri družbi Berliet bolgarsko podjetje Teksim - Bulgaria iz Sofije. Vozila so se ustavila čez dan na parkirnem prostoru pri barkovljanskem portiču, namenjene pa so v Sofijo čez Beograd. Z novimi tovornjaki bo podjetje Teksim - Bulgaria prevažala vino in druge alkoholne pijače

KONEC PRETEKLEGA TEDNA

V prvi deželni komisiji končana razprava o proračunu in obračunu

Najbolj boleča točka so pasivni ostanki iz prejšnjih proračunov, ker se v deželni blagajni kopiči neizrabljeni denar, medtem ko se zlasti razna javna dela zavlačujejo, ker še niso odobreni načrti zanje

Prva spopolnjena komisija deželnega sveta je končala obravnavanje deželnega proračuna za leto 1970 in obračuna za leto 1968 na posvetovalni ravni in in ju odobrila. Sedaj ju bodo predložili v odobritev deželnemu svetu. Poleg tega je komisija tudi končala razpravo o zakonskem osnutku o izdatkih za infrastrukture in izrednih izdatkih za razvoj gospodarstva in za šolstvo ter ga odobrila.

Za obracun za leto 1968 so glasovali svetovalci štirih strank leve sredine, proti komunisti in socialproletarci, vzdržali pa so se liberalci, misovci in svetovalec dr. Štoka (SS). Proti proračunu so glasovali svetovalci PSIUP in PLI; proti zakonskemu osnutku o izrednih izdatkih pa so glasovali samo svetovalci PSIUP, medtem ko so se misovci vzdržali.

Na dnevnem redu seje sta bila tudi dva zakonska predloga komunistov. Prvi predlog se je tikal prispevka 2 milijard lir ustanovi ERSA za razvoj kmetijstva in ustanavljanje novih kmečkih posestev; drugi predlog pa se je nanašal na ustanovitev posebnega kroženga sklada, iz katerega bi dajali prispevke občinam za nakup zazidalnih površin in za njihovo urbanizacijo. Toda večina komisije je osvojila predloga s tem, da je odobrila predlog njenega predsednika Cociannija, naj ne bi po splošni razpravi o teh predlogih prešli k razpravi o njunih posameznih členih, kot je običajni postopek v takšnih primerih, ko opozicija predlaga kakšne zakonske predloge. Pri tem pa se je že večkrat zgodilo, da je deželni odbor kasneje dejansko osvojil zakonske predloge opozicije ter jih nato sam predložil kot zakonske osnutke.

Komisija je zatem zavrnila resolucijo komunistične skupine, s katero so pozivali, naj ne bi prešla k razpravi o zakonskih osnutkih o obračunu in proračunu ter naj bi deželni odbor zakonska predloga umaknil in drugače porazdelil postavke o deželnih izdatkih, tako da bi ne bilo zavlačevanj in bi proračun res služil naglemu gospodarskemu in socialnemu razvoju v interesu prebivalstva Furlanije-Julijske krajine. Za to resolucijo so glasovali samo komunisti in sovjetni proletarci, medtem ko se je svetovalec Štoka vzdržal.

Pred glasovanjem o obračunu in proračunu so odgovorili svetovalcem, ki so posegli prej v razpravo, poročevalec Bianchini, odbornik za finance Tripani in predsednik deželnega odbora Berzanti. Poročevalec Bianchini je odgovoril komunističnim svetovalcem, ki so očitali odboru, da ne vodi globalne proračunske politike, da odbor ne namerava braniti kapitalističnega sistema, marveč samo zasebno lastnino v toliksni meri, kolikor opravlja socialne funkcije. Toda po marksističnem nauku je pač to ena in ista stvar, saj je kapitalizem nujno razvil iz zasebne lastnine in gre pri tem le za kolikšno in ne za načelo. Nekel je, da je v proračunu za leto 1970 mnogo novosti ter več socialnih posegov kot doslej.

Odbornik za finance Tripani je dejal, da splošno gospodarsko politiko načrtuje lahko le vlada, ki razpolaga tudi s primernimi sredstvi. Deželni gospodarski položaj pa je povezan z državnim. Zatem je poudaril, da se tičejo pasivni ostanki (to je neuporabljeni denar in prejšnjih proračunov) točno določenih in sprejetih obveznosti in da gre pri tem le za zamude pri poravnavanju in izvršitvi raznih načrtov, za katere so prispevki namenjeni. Napovedal je tudi, da bo spremenili deželni zakon št. 17 iz leta 1967, da se odpomore večjim izdatkom za plačevanje obresti od najetih posojil.

Zadnji je spregovoril predsednik deželnega odbora Berzanti, ki je dejal, da je odbor upošteval razne potrebe in zahteve. Zavrnil je očitke da pasivni ostanki dokazujejo, da deželni odbor ni sposoben voditi lastno politiko. Glede predloga, naj bi uporabili ostanke v blagajni za ustanovitev kroženga sklada za socialne pobude, je Berzanti dejal, da je zamisel neuresničljiva, ker ni moč porabiti sklad, ki so določeni že v druge namene. Poleg tega se mora deželna zakladnica ravnati po zakonskih predpisih, katerih ne more deželna spremeniti. Tudi ustanovi ERSA ne morejo dati posebnega prispevka, ker bi naleteli na ovire državne zakonodaje o dajanju kreditov. Tudi glede prispevkov krajevnim ustanovam za nakup zazidalnih površin in za njihovo urbanizacijo, ki je Berzanti odgovoril odločilno. Kar se tiče splošnega gospodarskega razvoja v deželi ne more dežela vplivati nanj odločilno, marveč lahko poseže le na tista področja, za katera je pristojna. Po mnenju Berzantija je dežela storila vse, kar je bilo v njeni moči.

Med splošno razpravo o omenjenih zakonskih osnutkih je spregovorilo v treh dneh 17 svetovalcev. Komunist Bosari je poudaril, da je za pasivne ostanke odgovoren deželni odbor, ki je s tem dokazal, da niso njegove izbire propadle le z gospodarske marveč tudi s politične plati. Demokristjan de Rinaldini je dejal, da ugodno poročilo računskega dvora o obračunu za leto 1968 dokazuje, da je odbor vedno ravnal zakonito. Svetovalec PSIUP Bettoli je naglasil veliko vsoto pasivnih ostankov. Ti ostanki se ne bodo med drugim odpravili vse dotlej, dokler ne bodo spremenili zakona o knjigovodstvu. Komunist Bacicchi je dejal, da politika deželnega odbora ni rodila niti tistih sadov, ki jih je večina od nje pričakovala. Tudi komunist Baracetti je dejal, da je doživela politika deželnega odbora polom. Če je prišlo v proračunu za leto 1970 do skromnih sprememb na bolje, je treba pripisati to pritisku delavskih množic. Demokristjan Urli pa je pohvalil politiko levosredinskega odbora ter dejal, da kopičenje pasivnih ostankov še ni dokaz za polom njegove dejavnosti. Misovec Getter Wondrich je dejal, da pa ni moč zahtevati, da bi lahko dežela ugodila vsem zahtevam in zadovoljila vse potrebe. Svetovalec Pittoni (PSI) je rekel, da se strinja s tistimi, ki so dejali, da je treba v komisiji primerjati med seboj zamisli večine in opozicije, toda da pride do tega, se ne sme prejudicialno zagovarjati vse delovanje deželnega odbora; toda niti opozicija ne sme kritizirati vsega le zaradi kritike same. Tudi liberalec Morpurgo je negativno ocenil pasivne ostanke, ki so med drugim tudi posledica zgrešenih izbir deželnega odbora.

Cogo (KD) je na kratko govoril o proračunu v zvezi s kmetijstvom, Cecotto (MF) pa je dejal, da se poročilo o proračunu komaj dotika vprašanja cest, medtem ko sploh ne omenja vprašanja izseljevanja. Dal Mas (socialdemokrat) je poudaril, da je možna politika leve sredine ter je proračun v skladu s programsko izjavo večine.

Komunist Lovriha je dejal, da bi morali okrepiti avtonomijo krajevnih ustanov ter dajati sredstva tem ustanovam, kar bi tudi prispevalo k omejevanju pasivnih ostankov.

Predsednik komisije Cocianni (KD) je rekel, da je deželni odbor upošteval zahteve sindikatov in delavcev ter predložil spremembo proračuna in se obvezal, da bo porabil sredstva, ki bi ostala na razpolago, v socialne namene. Končno je komunist Moschioni ponovil negativno oceno delovanja deželnega odbora, ki so jo že izrekli prej drugi svetovalci KPI.

HIGIENA IN PROFILAKSA

300 analiz pokrajinskega laboratorija v septembru

Potrošnja vode v septembru znašala 141.017 kub. m
Nobenih večjih nepravilnosti v proizvodnji živil

V septembru je kemijski oddelek pokrajinskega laboratorija za higieno in profilakso opravil skupno 300 analiz, od katerih 292 kemijskih in 8 mikrospokskih.

Dnevni pregled pitne vode v štivanskem vodovodu je privedel do sledečih ugotovitev: voda je vsebovala najmanj 5,5 mg/l kloridov, največ pa 6,2 mg/l, organskih snovi, izraženih v kalijevem permanganatu pa najmanj 2,18 mg/l in največ 2,47 mg/l. Med drugim niso izsledili prisotnosti nitritov in sledov nitratov, kloracija vode je bila 0,30 grama klora na kubični meter vode, uporabljeni pa so bili 4 grami aluminijevega sulfata.

Dnevna potrošnja vode v septembru je bila 141.017 kubičnih metrov, od katerih je priteklo v mesto 120 tisoč 732 kubičnih metrov iz štivanskega vodovoda, 20.295 pa iz nabrežinskega vodovoda. V okviru teh pregledov je posebna komisija preizkusila tudi nove vodovodne cevi v Ulici Castagneto, Ulici Monte Grappa, v Nabrežini in na Trsteniku. Poleg tega so natančno pregledali nabrežinski vodovod ter analizirali vzorce prečiščene in neprečiščene vode. Poseben pregled je komisija opravila tudi v občinskem pokritem bazenu, kjer je analizirala šest vzorcev vode.

V septembru je kemijski oddelek laboratorija za higieno in profilakso uspešno opravil tudi nadzorstvo nad mlekom in mlečnimi izdelki. Večkrat je namreč analiziral mleko, ki ga kmetje vsak dan pošljejo v zbiralne centre po vaseh zgornje okolice in ga podjetje Salpat nato prevaža v mesto.

Nobena nepravilnost ni bila v preteklem mesecu ugotovljena na področju proizvodnje kruha, moke, testenin, raznovrstnih maščob, vina in drugih brezalkoholnih pijač, pač pa so med pregledom konserviranih živil ugotovili, da je bila v dveh primerih večja količina rib konservirana v semenskem olju namesto v olivnem, kot to predvideva pravilnik. V obeh primerih sta bili nepravilnosti prijavljeni uradu pokrajinskega zdravnika.

Med drugim je laboratorij opravil več analiz na račun raznih ustanov in podjetij.

Ljubljančan se je prevrnil z motorjem

V zgodnjih popoldanskih urah se je v Ul. Valerio ponesrečil z motorjem jugoslovanski državljan 23-letni Ivan Bačar iz Ljubljane, Poljanska ulica 20. Vozil je po Ul. Valerio, ko se je na nekem ovinku skupaj z motorjem prevrnil in za nekaj trenutkov tam obležal. Odpeljali so ga v splošno bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedskem oddelku. Zaradi ran po čelu, bradi, levem kolenu in verjetno zlomljenega desnega kolena se bo moral zdraviti 30 dni, če ne bodo nastopile komplikacije.

Trčenje avtov fiat 500

Na ortopedskem oddelku tržaške bolnišnice so včeraj sprejeli 61-letnega Bruna Tognona, iz Ul. Fabio Severo 56. Za volanom svojega fiata 500 je bil namenjen na Prosek, ko se je na openskem križišču zaletel v drugi fiat 500, ki ga je vozila 51-letna Laura Garlatti por. Amodeo iz Ul. Narcisi 9, ki je prihajala z desne strani in Tognon se ni utegnil pravočasno ustaviti. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so ugotovili da ima zlomljeno ključnico. Ozdravel bo približno v 30 dneh.

Sveča povzročila požar

V nedeljo zjutraj malo po polnoči so miljski gasilci imeli opravka s požarom, ki je nastal v Ulici 25. aprila na št. 25. Vse se je zgodilo zaradi sveče, ki je bila prižgana pod neko sliko, ki je visela nad hladilnikom, na katerem je bila postavljena sveča. Najprej se je vnela slika sama, nato papir, s katerim so bile pokrite stene v kuhinji in v dnevni sobi. Požar je že načel pohištvo, ko so dospeli gasilci. Škoda je precejšnja.

Obisk Buchenwalda in Dore

Ob 25-letnici osvoboditve organiziramo 6-dnevno potovanje z avtobusi na proslavo v koncentracijsko taborišče Buchenwald in na komemoracijo v Doro. V ceni 701,00 ND so vračunani vsi stroški obiskov znamenitosti in 5 polpensionov. Interniranci in svojci, prijavite se do 20. 12. 1969, da vam pošljemo program in navodila.

Odbor grupe Buchenwald - Dora Komisija za internirance RO ZZB NOV Slovenije, Ljubljana, Beethovnova 10

Pri Št. Lovrencu je zavozil s ceste

Včeraj ob 13.30 so pripeljali v goriško splošno bolnišnico 18-letnega študenta Roberta Sillija iz Gorice, Ulica Roselli 3, ter pridržali za 10 dni na zdravljenju zaradi rane na desnem očesu, udarca na desni rami in v križu.

Silli je malo prej zavozil s svojim avtom s ceste in pri tem dobil navedene poškodbe.

Goriško-beneški dnevnik

Z RAZNIMI DEŽELNIMI PRISPEVKI

Urejevanje problemov javnega značaja v slovenskih občinah na Goriškem

Slovenskim občinam je deželna uprava dala precej pomoči za ureditev cest, javne razsvetljave, pokopališč, stavb javnega značaja - Birokratske formalnosti zavirajo hitro izvedbo del

V letu 1966 je deželna uprava izglasovala zakon štev. 23, ki predvideva obširno deželno finančno pomoč krajevnim upravam za gradnjo, modernizacijo in širjenje vseh vrst javnih objektov. Predvidena je pomoč pri gradnji cest, pokopališč, vodovodov, javnih zgradb, pomoč cerkvenim ustanovam pri gradnjah, ki spadajo v delokrog cerkvenega delovanja.

Posamezne ustanove morajo prositi za mnenje pokrajinsko upravo, ki potem pošlje izpopolnjene prošnje deželni upravi. V Gorici ima pokrajinska uprava poseben urad, ki to delo koordinira in je poslal doslej na deželo vse prošnje, ki so jih posamezne občine ali ustanove poslale, seveda če je bila dokumentacija v redu.

Čisto razumljivo je, da ni mogla dosedaj deželna uprava zadostiti vsem prošnjam, ker je teh nešteto, razpolaganje z denarjem pa ni tako veliko. Iz rezultatov pa lahko ugotovimo, da je deželna uprava dosedaj ravnala pozitivno, ker je denar dala v glavnem v tiste namene, ki so najbolj potrebni in tistim upravam, ki so za dobro izvedbo del dajale najboljše jamstvo.

Če pregledamo seznam prošenj, ki so jih posamezne občine ali ustanove poslale pokrajini in nato deželi, lahko ugotovimo, da se neizpolnjene prošnje ponavljajo iz leta v leto. To je tudi razumljivo, kajti občina upa na pomoč, če ne bo jutri, seveda če medtem ne dospe prispevek iz drugih virov.

Oglejmo si danes le stanje v treh slovenskih občinah na Goriškem. Bralci naj vedo, da poteče med odobritvijo denarnih sredstev in dejanskim začetkom del nekaj let, ker je tovrstna birokratska procedura zelo zapletena in dolga. Vedeti je tudi treba, da daje dežela, na podlagi zakona štev. 23 iz leta 1966 dvojne vrste pomoči: 5-odstotne obresti za dobo dvajsetih let na odobreni vsoti (to pomeni, da mora občina iz svojega žepa anticipirati denar), ali pa enkratno celotno vsoto denarja .

Začnimo pri največji slovenski občini na Goriškem, pri sovodenjski. Občina je bila zelo skromna v svojih zahtevah, ker je prosila le to, kar je dejansko potrebovala. Sicer pa je treba tudi vedeti, da so bile istočasno rešene s strani vlade druge prošnje sovodenjske občine. V dvoletju 1966-67 je sovodenjska občina zaprosila deželo za 8.958.000 lir za ureditev pokopališč v Sovodnjah, Rupi, Gabrjah, na Peči in na Vrhu. Deželna uprava je odobrila izdatek 8.900.000 lir. V letu 1968 pa je sovodenjska občina zaprosila za prispevek v višini 5.650.000 za ureditev javne razsvetljave in tudi tej prošnji je dežela ugodila s prispevkom v višini 5 milijonov lir. To se pravi, da je deželna uprava skoro stoodstotno ugodila dvema prošnjama sovodenjske občine.

Doberdobska občina pa je napravila več prošenj. V letih 1966-67 so deželo zaprosili za 18.477.000 lir za popravilo cest, za 28.000.000 lir za gradnjo in ureditev raznih občinskih stavb, 10.700.000 lir za ureditev javne razsvetljave. Ker so medtem dobili tudi denar iz državne blagajne za asfaltiranje cest, popravilo županstva in razsvetljavo, so svoje prvotne zahteve znižali in od dežele dobili 7.300.000 lir za ureditev cest. S tem ni rečeno, da niso drugih del napravili. V letu 1968 so deželo zaprosili za 7.300.000 lir za ureditev stavbe, kjer je nekoč bil otroški vrtec. Dežela je v celoti ugodila prošnji doberdobske občine. V letu 1969 so zaprosili nov prispevek v višini 9.600.000 lir za razširitev pokopališča v Doberdobu, dobili so 9 milijonov, in sicer 4.500.000 milijonov kot enkratni prispevek, drugo polovico vsote pa kot dvajsetletno 5-odstotno pomoč.

Steverjanska občina je v letih 1966-67 zaprosila deželo za pomoč v višini 27.500.000 lir za ureditev javne razsvetljave po občini, dežela je odobrila le izdatek 10.000.000 lir. V letu 1968 pa je števerjanska občina zaprosila deželo za 20.944.000 lir za ureditev županstva in 9 milijonov 860.000 lir za ureditev cest. Dežela ni ugodila ne prvi ne drugi prošnji. Treba pa je povedati, da je medtem občina dobila manjšo vsoto denarja iz državne blagajne za ureditev županstva, ceste pa bodo uredili z denarjem iz drugih skladov.

Ker smo že pri prošnjah naj omenimo, da je župnija sv. Martina v Doberdobu zaprosila leta 1967 prispevek 1.780.000 lir za ureditev svoje posesti, leta 1969 pa prispevek 14.312.000 lir za gradnjo oratorija. Dežela tem prošnjam ni ugodila.

m. n.

SINDIKALNE VESTI

Stavka uslužbencev mestnih avtobusov

V okviru vsedržavnega stavkovnega gibanja uslužbencev mestnih avtobusov, bo jutri, 5. novembra v Gorici 4-urna stavka mestnih avtobusnih uslužbencev. Stavkali bodo od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30. Stavko so organizirali vsi trije sindikati.

Na včerajšnjem sestanku predstavnikov treh sindikatov in vodstva tekstilnih tovarn Ždravščine so podpisali po 7-dnevnih pogajanjih na pokrajinskem uradu za delo v Gorici sporazum, ki v glavnem sprejema zahtevo delavcev teh tovarn. Podrobnosti o sporazumu bomo objavili jutri.

Imenovanje novih komisij pri avtomobilskem klubu

Pri avtomobilskem klubu v Gorici so pred dnevi izbrali člane novih komisij za obdobje 1969-1971.

V pravni komisiji je bil določen za predsednika dr. Pietro Marsi, državni tožilec; med devetimi odborniki pa so tudi odv. Cossa ter prokurista dr. Sancin in dr. Battello.

Športna komisija šteje 8 članov ter ji načeluje Luigino Aguzzoni.

V komisiji za promet, ki šteje 11 članov je za predsednika prokurist dr. Portelli, v odboru pa je tudi Delio Lupieri.

V turistično komisijo, ki šteje 9 članov, je za predsednika dr. Sergio Falzari, podpredsednik je Mario Del Ben, v odboru pa sta med drugimi tudi predsednik goriške Pro loco dr. Pellis in ravnatelj EPT Luciano Spangher.

Praški pevci med goriškimi Slovenci

Tudi na drugem koncertu, ki ga je imel pred dnevi v Oratoriju «Domenico Savio» (Katoliški dom) v Gorici, je Kuhnov mešani pevski zbor iz Prage doživel lep uspeh in lahko rečemo, da še precej lepšega kot v dvorani Stella Mattutina o katerem smo že pisali. Dvorano so napolnili skoro izključno slovenski poslušalci, s katerimi je praški zbor že od samega začetka navezal stike, kar se je čutilo ves čas trajanja koncerta. Občinstvo jim je spričo mojstrskega podajanja navdušeno ploskali in na koncu so morali še nekaj pesmi dodati.

Skupaj s skupino Goričanov so nato odšli pevci na večerjo «pri Tildi» na Oslavju, kjer se je prisrčno vzdušje v domačem okolju nadaljevalo in kjer so še marsikatero tudi skupaj zapeli. Tokrat so praški pevci prvič prišli v neposreden stik z goriškimi Slovenci ter se dobro počutili.

Pred dnevi je zbor na svoji turneji nastopil s samostojnim koncertom tudi v gledališču v Tolmeču v Karniji in ob polni dvorani doživel popoln uspeh in tamkajšnji domačini so se čutili počaščene, da so lahko poslušali zbor, ki je odnesel prve nagrade v Gorici in v Arezzu.

Financar iz Dola podlegel poškodbam

Finančni stražnik, 32-letni Raffaele Formica, ki je služboval pri Mikolih v Dolu in o katerem smo pisali, da se je s svojim avtom fiat 500 v petek zvečer zaletel v obestno cipreso ter se pri tem hudo poškodoval, je v nedeljo ob 18.30 v goriški bolnišnici podlegel poškodbam.

Vzroka nesreča še niso mogli ugotoviti. Formica je bil doma iz pokrajine Salerno in truplo bodo te dni prepeljali v njegov rojstni kraj.

Predstavniki jug. gen. konzulata iz Trsta polagajo venec na grob padlih v Pevmi

Predstavniki ANPI in SKGZ nesejo vence na grobove padlih na glavnem pokopališču v Gorici

Pevski zbor «Oton Župančič» poje žalostnike na grobovih padlih na pokopališču v Štandrežu

VESTI IZ DOBERDOBA

Pred ustanovnim občnim zborom športnega združenja «Mladost»

Pripravljalni odbor je pripravil vse potrebno za reden potek dela

Sedaj, ko so slovenske športne igre mimo, se športniki z goriškega Krasa, ki so sredi poletja ustanovili «ŠZ Mladost» ukvarjajo z važnimi problemi, ki predstavljajo osnovo za njihov pravi razvoj in dobro bodoče delovanje. Gre za jutri, 5. novembra, ob 20. uri v športnoprosvetni dvorani v Doberdobu.

Pripravljalni odbor, zlasti pa njegova stebra Marjan Lavrenčič in Franko Jelen, se dobro zavedata, kaj pomeni tak zbor in koliko je tehničnih in drugih problemov, ki so z njimi v zvezi. Predvsem je tu vprašanje statuta, za katerega je pripravljalni odbor že nakazal glavne smernice in na razpravi mu bodo dali dokončno obliko. Še trši oreh bo sestava prvega delovnega odbora «Mladosti». Kaže, da nameravajo predložiti daljšo listo vseh tistih članov, ki so se že doslej organizativno največ potrudili pri osnovanju društva samega, ali pa pri udeležbi na slovenskih športnih igrah in na Memorialu «M. Fileja» v Gorici. Tej listi naj bi dodali še predstavnike bližnjih naselij, ki se še niso mogli aktivno priključiti k centru. Iz tako sestavljene liste bi na občnem zboru izvolili prvi odbor, ki bo potem iz svoje srede izbral glavne predstavnike. Na občnem zboru bodo določili tudi število odbornikov.

Obravnavati pa bodo morali na zboru tudi druge probleme in težkoče, ki so z njim v zvezi. Znano je na primer, da je v Doberdobu v gradnji novo športno igrišče, od katerega je odvisno skoro vse bodoče delo. Gradbena dela pa gredo zelo počasi naprej ter je malo upanja za njegovo uporabo v najbližji bodočnosti. Poleg tega manjka primeren prostor za notranje vaje, ki so za šport nujno potrebne. Z marljivostjo in spretnostjo je upati, da bodo na ustanovnem zboru društva znali premagati takšne in tudi še večje težkoče in to celo brez osrednje športne organizacije, kakor jo sedaj ustanavljajo.

Ves potreben material je bil pripravljen brez zamud. Tudi vabila in letaki so bili že raznešeni po vseh vaseh, kar je dokaz, da je dobre volje dovolj in pravtako tudi dela voljnih ljudi, kar je jamstvo za končen uspeh. Zato smo prepričani, da bomo kmalu priča uspehom nove organizacije, pa čeprav v začetku na tujih igriščih.

J.

SMRTNA NESREČA V ŠTANDREŽU

Avtomobilist je pri gostilni Brisco v temi povozil kolesarja iz Sovodenj

Luigi Ortolan je v bolnišnici podlegel poškodbam

V noči od sobote na nedeljo, nekaj po polnoči, se je pripetila na ozkem križišču pri gostilni Brisko v Štandrežu prometna nesreča, pri kateri je izgubil življenje 45-letni invalid — upokojenec iz Sovodenj, Luigi Ortolan.

Nekaj po polnoči se je Ortolan vračal s kolesom in skupaj s svojo ženo 43-letno Julijo Tomšič, ki je vozila s svojim kolesom malo pred njim proti Sovodnjam, potem ko sta se zadržala precej pozno na obisku pri svojih znancih v Moši.

Na omenjenem križišču v Štandrežu pa je privozil za kolesarjema svoj fiat 1100 mehanik 56-letni Franc Tomšič iz Štandreža, Ulica Monte sei busi 4 ter ga podrl. Ko je Tomšič opazil nesrečo, je takoj poklical rešilni voz Zelenega križa, ki je ponesrečenca odpeljal v splošno bolnišnico v Gorici, kjer pa je Ortolan zaradi prebitja lobanje in drugih poškodb čez eno uro podlegel poškodbam.

Žena, ki je vozila kakih 10 ali več metrov pred svojim možem, je slišala sunek avtomobila in ko se je ozrla, je bil mož že v krvi na tleh. Na kraj nesreče je prišla cestna policija, ki je ugotovila, da je Ortolan še pred trčenjem po vsej verjetnosti stopil s kolesa ter da se je nahajal v temnem kotu, kjer ga avtomobilist ni mgoel videti, kakor je ta tudi sam izjavil. Ob tisti uri je namreč tudi mestna poulična razsvetljava skrčena na minimum.

Ortolan, ki je doma iz Strassolda v pokrajini Vicenza, se je pred 20 leti priženil v Sovodnje, kjer je vzel hčerko dolgoletnega občinskega svetovalca in naprednega javnega delavca Andreja Tomšiča, s katerim je tudi stanoval v Ul. Zaneti 11. V zakonu sta se rodila sin Rudi, ki ima sedaj 18 let ter dela kot prodajalec, in hčerka Lucija, ki ima 16 let ter je zaposlena kot industrijska delavka. Pokojnik je bil dalj časa uslužben kot občinski cestar v Sovodnjah, pred kratkim pa je bil zaradi bolezni upokojen kot invalid.

Kino

CORSO. 14.30: «Il commissario Pepe», U. Tognazzi in S. Dionisio; italijanski barvni film.

VERDI. 14.00: «La caduta degli dei», glavno delo L. Visconti-ja, T. Bogart in I. Thulin. Barvna koprodukcija Mladini pod 18. letom prepovedano

MODERNISSIMO. 15.00—22.00: «Vivi o preferibilmente morti», Giuliano Gemma, Nino Benvenuti. Ital. barvni film

VITTORIA. 15.00: «Sotto il segno dello scorpione», G. M. Volontè in L. Bosè. Barvni film; mladini pod 14. letom prepovedan.

CENTRALE. 15.15: «Franco, Ciccio e il pirata Barbanera», F. Franchi in C. Ingrassia; italijanski film.

Tržič

AZZURRO. 14.00: «Il trionfo della casta Susanna», P. Pordy, barvni film.

EXCELSIOR. 14.00: «Sento che mi sta succedendo qualcosa», J. Lemmon in C. Deneuve. Kinemaskope v barvah

PRINCIPE. 14.00: «Egerissimo», J. Lewis in P. Lauford.

S. MICHELE. 14.00: «I ragazzi di Camp Sidons», Dalt Disneyev barvni film z F. Mc Murray.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Interludij», ameriški barvni — ob 18. in 20.

DESKLE: «Stari gangster», italijanski barvni — ob 19.30.

RENCE: Danes zaprto.

SEMPAS: Danes zaprto.

KANAL: Danes zaprto.

SVOBODA (Šempeter): «V znamenju revolverašev», ameriški barvni — ob 18. in 20.

PRVAČINA: Danes zaprto.

POTUJOČI KINO — VRTOJBA — ob 20. uri: «Noč generalov», ameriški barvni.

DEŽURNI LEKARNI

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Tavasani, na Korzu Italija 10 — tel 25-76.

TRŽIČ

Danes po dnevi in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna «S. Nicolò», dr. G. Olivetti, Ul. 1. maggio št. 94, tel. 73328

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

V goriški občini se je v obdobju od 26. oktobra pa do 1. novembra rodilo 15 otrok, umrlo je 9 ljudi, poročilo se je 7 parov in 3 pare pa so oklicali.

Rojstva: Gianluca Brotto, Walter Solinas, Francesco Pizzolini, Margherita Fonzar, Cristina Pianetti, Simone Manzan, Francesco Fornasier, Roberta Pascutto, Gianmarco Madeo, Edoardo Recupito, Lidija Ciglic, Alessandra Perse, Pierpaolo Visintin, Luciano Poier in Concetta Giannangeli.

Umrli: gospodinja 90-letna Albina Famea vd. Pettarin; otrok, 8 mesecev star Alessandro Pelesson; gospodinja 77-letna Luigia Aizza vd. Gri; gospodinja Carolina Viola por. Boschin; trgovec 72-letni Narciso Delchin; železničar 56-letni Leopoldo Medeot; gospodinja 71-letna Maria Maurenzig vd. Vecchiet; upokojenka 75-letna Anna Furlan vd. Alberghini in upokojenec 70-letni Bernardino Primozic.

Poroke: telefonski delavec Giulio Picech in uradnica Giovanna Veronese; delavec Benito Antonacci in uradnica Giovanna Veronese; delavec Francesco Braidot in delavka Lucilla Oliva Visintin; elektrovarilec Giorgio Polito in delavka Silva Kravos; zidar Sergio Urbanizza in delavka Vita Iarz; uradnik Giovanni Turco in prodajalka Gianna Foggetti; železničar Luigi Bregant in uradnica Rosanna Anconetti.

Oklici: uradnik Bruno Spano in uradnica Loredana Cecovin; študent Cristiano Delchin in gospodinja Gianfranca Veneri; delavec Giorgio Cogliatti in delavka Nevenka Cotič.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO!

Mali oglasi

ZEMLJIŠČE V ŠTANDREŽU naprodaj. 5.600 m2 primerno za industrijo. Informacije na uredništvu Primorskega dnevnika v Gorici.

šport šport šport šport šport

Zaradi mednarodnega nogometnega srečanja Italija . Wales v 1. ligi niso opravili tekem.

B LIGA

IZIDI

Arezzo - Ternana	0:0
Atalanta - Genoa	0:0
Catania - Piacenza	2:1
Modena - *Catanzaro	1:0
Monza _ *Cesena	1:0
Foggia . Como	1:1
Perugia - Reggina	0:0
Pisa - Livorno	1:0
Reggiana - Varese	1:1
Taranto . Mantova	0:0

LESTVICA

Catania	8	4	4	0	10	5	12
Foggia	8	5	2	1	10	5	12
Varese	8	5	2	1	8	3	12
Mantova	8	3	4	1	10	4	10
Ternana	8	3	4	1	8	4	10
Modena	8	4	2	2	7	4	10
Arezzo	8	1	7	0	2	1	9
Pisa	7	3	2	2	8	5	8
Perugia	8	2	4	2	4	2	8
Reggina	8	2	4	2	7	7	8
Reggiana	8	1	6	1	4	5	8
Taranto	7	0	7	0	5	5	7
Atalanta	8	1	5	2	9	7	7
Livorno	8	1	4	3	4	7	6
Monza	8	2	2	4	4	7	6
Genoa	8	2	2	4	3	7	6
Piacenza	8	2	1	5	4	12	5
Catanzaro	8	1	3	4	5	8	5
Cesena	8	1	3	4	5	9	5
Como	8	1	2	5	5	15	4

V nedeljo v B ligi ne bo tekmovanj. Odigrali bodo le zaostalo etkmo Taranto - Pisa.

A SKUPINA C LIGE

IZIDI

Sottomarina - Alessandria	2:1
Biellese - Pro Patria	0:0
Legnano - Udinese	1:0
Novara _ Monfalcone	2:0
Rovereto - Solbiatese	1:0
Sesegno - Trevigliese	4:0
Triestina - Treviso	2:1
Venezia - Derthona	0:0
Verbania - Marzotto	1:1
Padova _ Lecco	0:0

LESTVICA

Legnano	8	5	1	2	13	3	11
Triestina	8	4	2	2	7	4	10
Treviso	8	3	4	1	11	7	10
Lecco	8	4	2	2	7	5	10
Solbiatese	8	3	4	1	11	7	10
Rovereto	8	4	2	2	7	4	10
Novara	8	4	2	2	11	7	10
Biellese	8	3	2	3	8	8	8
Seregno	8	4	0	4	13	10	8
Sottomar.	8	4	0	4	10	11	8
Udinese	8	2	3	3	7	10	7
Monfalcone	7	2	3	2	4	4	7
Venezia	8	2	3	3	4	7	7
Alessandria	8	2	2	4	8	9	6
Trevigliese	8	1	4	3	4	10	6
Verbania	7	1	4	2	8	8	6
Marzotto	8	1	4	3	3	7	6
Padova	8	1	4	3	3	6	6
Derthona	8	2	2	4	2	8	6
Pro Patria	8	1	4	4	4	7	6

PRIHODNJE KOLO

Derthona . Padova; Marzotto - Lecco; Monfalcone - Trevigliese; Pro Patria - Rovereto; Seregno - Legnano; Solbiatese _ Novara; Sottomarina - Triestina; Treviso . Biellese; Udinese - Venezia; Verbania - Alessandria.

Totocalcio

Arezzo — Ternana	X
Atalanta — Genoa	X
Catania — Piacenza	1
Catanzaro — Modena	2
Cesena — Monza	2
Foggia — Como	X
Perugia — Reggina	X
Pisa — Livorno	1
Reggiana — Varese	X
Taranto — Mantova	X
Novara — Monfalcone	1
Triestina — Treviso	1
Internapoli — Chieti	1

KVOTE
13 — 13.635.600 lir
12 — 473.900 lir

KOŠARKA

V mladinskem košarkarskem prvenstvu je Lloyd premagal Bor 55:28, pri naraščajnikih pa 92:21.

NOGOMET

A skupina C lige

Pomembna zmaga Triestine v zelo napetem srečanju

Tržačani so se s to zmago zopet povzpeli v vrh lestvice

Triestina : Treviso 2:1

Triestina: Colovatti, Kuk, Martinelli; Del Piccolo, Varnier, Pesrin; Tumiati, Giacomini, Paina, Scala, Sigarini (Ive po 8'). 12 Chendi.

Treviso: Piccoli, Sirena, Palladini; Zahtila, Bellina, Alberti; Cei, Colusso, Goffi, Magistrelli, Simonato (Agnoletto po 75').

Sodnik: Chiapponi iz Livorna.

Strelci: v 11' Scala (T), v 34' Scala avtogol, v 59' Giacomini.

Približno 10.000 gledalcev. Koti 3:2 (1:2) v korist Triestine; v drugem polčasu se je poškodoval Zahtila, ki je ostal nekaj minut na robu igrišča. Sodnik je opomnil Giacominija.

Triestina je po lepi in razburljivi tekmi dosegla pomembno zmago, s katero se je znova prebila do vrha lestvice. Nasprotnik res ni bil lahek: Treviso, do nedelje na čelu lestvice, je prikazal solidno igro in odlično atletsko pripravljenost. Gostje so po začetnem jurišu Triestine celo prevzeli pobudo in so do konca polčasa prikazali najlepše prijeme. Na sredini igrišča so Alberti, Magistrelli in Colusso (predvsem slednji) prevladovali nad domačini, med katerimi je le Pestrin igral na višku svojih zmogljivosti, tako da je morala tržaška obramba napeti vse sile, da se je lahko rešila njihovega pritiska. Šibka točka Tržačanov je bil tokrat Kuk, ki se je znašel večkrat v škripcih pred hitrim in iznajdljivim Simonatom, obramba pa je lahko vselej računala na hladnokrvnega Varniera, ki je še enkrat dokazal, da mu vloga prostega branilca prija. Ta igralec je bil med najboljšimi na igrišču. Le redkokdaj je žogo odbijal na slepo, saj so se njegovi posegi navadno spreminjali v koristne predložke za napadalce, ki so v protinapadu preko Tumiatija in Sigarinija lahko presenetili obrambo gostov. Žal je v napadu še enkrat odpovedal Paina, ki v večji meri od ostalih čuti slabo kondicijo Giacominija. Desna zveza je zopet zapadla svoji najpogostejši napaki in se je držala stalno v ozadju, tako da je Sigarini, ki je skušal nadoknaditi to vrzel, pogostoma puščal svoj položaj in s tem zapiral igro tržaškega napada. Isto napako smo opazili tudi pri Tumiatiju, ki se zelo rad premika po igrišču. Ker pa ni nikogar, ki bi znal izkoristiti vrzeli, ki jih krilo pri teh premikih odpira v nasprotnikovem bloku, je njegovo delo zaman in celo škodi moštvu. Da je napad še vedno premalo prodoren dokazuje tudi dejstvo, da sta oba gola padla iz večje razdalje. Zadetka sta si res podobna: v 11' je Varnier izvedel proti strel pred vrati: Paina je z glavo podal žogo Scali, ki je izven kazenskega prostora s silovitim a točnim strelom neubranljivo premagal Piccolija. Na podoben način je prišel do zadetka Giacomini, ki je žogo lepo kontroliral med dvema nasprotnikoma in zopet izven kazenskega prostora presenetil Piccolija. V tem primeru je bil sicer vratar nekoliko kriv, verjetno pa ni pričakoval strela, temveč podajo prostemu Paini, ki je bil v odličnem položaju za zaključek.

V ostalem so gostje uspešno brzdali domače napadalce. Nekajkrat jih je spravil v zadrego le Tumiati, ki je po točnih podajah Pestrina in Giacominija s svojimi značilnimi hitrimi prodori z desne prisilil Palladina in Bellino k odločnim posegom. V tem se je izkazal predvsem proti Bellina, ki bi za svoje grobe intervencije zaslužil vsaj opomin.

Edini gol gostov, ki je povročil začasno izenačenje, je padel predvsem po naključju. Bellina je izvedel prosti strel izven kazenskega prostora, žoga je zadela Scalo in se tako nenadoma preusmerila: za odličnega Colovattija ni bilo pomoči.

uk

V PREDZADNJI KVALIFIKACIJSKI NOGOMETNI TEKMI ZA SP

Reprezentanca Italije danes proti Walesu

Postavi obeh ekip sta že znani - Wales precej okrnjen

RIM, 3. — Danes so objavili postavi obeh reprezentanc, ki se bosta pomerili jutri na olimpijskem stadionu v Rimu, v kvalifikacijski tekmi za vstop v finalno kolo svetovnega nogometnega prvenstva 1970. Postavi sta naslednji:

ITALIJA: Albertosi, Burgnich, Facchetti, Bertini, Puja, Salvadore, Domenghini, Rivera, Anastasi, De Sisti, Riva.

WALES: Sprake, Thomas, Rerrett, Durban, England, Moore, Yorath, Hole, Toshack, Krzyzwicky, Rees.

V italijanski ekipi bodo sedeli na klopi še Zoff, Poletti, Juliano, Mazzola in Prati.

Pri Walesu pa: Millington, Roberts, Davis, Reece.

V reprezentanci Walesa so doslej trije igralci že nastopili lani 23. oktobra v Cardiffu proti Italiji: to so bili Thomas, Hole in Rees. Vsi ostali bodo proti Italiji nastopili prvič. Ekipa Walesa je tudi precej okrnjena, saj je več svojih najboljših igralcev pustila doma.

Precej polemik je povzročila tudi sestava italijanskega moštva, zlasti izključitev Ferranteja. Valcareggi pa je na današnji tiskovni konferenci obrazložil svoje odločitve, ter poudaril, da bo polagal v tej tekmi večji poudarek na napadalce in ne na obrambne igralce.

V italijanskem taboru gledajo na to srečanje z dokajšnjim zaupanjem. Reprezentanca Walesa je doslej odigrala izven svoje domovine 32 tekem in med temi je zmagala le dvakrat v letu 1958: v Tel Avivu proti Izraelu in v Stockholmu proti Madžarski. Italijani zato upravičeno pričakujejo, da Waležani ne bodo prišli do svoje tretje zunanje zmage prav jutri v — Rimu.

Srečanje bo prenašala po prvem sporedu tudi italijanska televizija. Začetek prenosa ob 14.25.

2. AMATERSKA NOGOMETNA LIGA

Po četrtem porazu Brega odstop trenerja Sušlja

Poraz okrnjene Vesne v Ločniku

Breg — S. Canzian 0:1 (0:0)

Sušelj ni več trener Brega. V petek 31. oktobra je sam podal ostavko zaradi nesoglasja z nekaterimi družbenimi voditelji. Njegovo mesto je začasno sprejel Severin Kozina. Kljub temu pa je Breg zabeležil v nedeljo že četrti zaporedni poraz.

Očividno je, da Brežani drago plačujejo svojo neizkušenost, kajti v nedeljo bi zaslužili celo zmago. Tekma je bila vseskozi lepa, borbena in napeta. Dolge trenutke so Brežani držali vajeti igre v svojih rokah. Večkrat so prišli že blizu gola in le nesrečno naključje ali pa odlični vratar Braida sta jim preprečila, da bi prišli do zadetka. Res je, da so nasprotniki v 11' p.p. zadeli prečko. Toda vso tekmo je Breg masovno napadal in diktiral tempo igri. S. Canzian pa je dosegel odločilni gol neposredno iz kota, zaradi nesporazuma med Faventom in Bertesino. Vratar pa ne nosi pri tem nobene krivde.

Po golu, v 31' d. p., so Brežani še boljše pritisnili, toda nasprotniki so trdno branili svoje vodstvo. Najbolj se je izkazal vratar Braida, ko je v 38' d. p. dvignil nad prečko Rodellov strel, proti koncu pa je Švara zamudil še eno ugodno priložnost.

Boris Pangerc

Ločnik — Vesna 2:0 (0:0)

Vesna je tokrat šla v goste k ekipi iz Ločnika in tekmo izgubila s klasičnim rezultatom 2:0.

Iz raznih razlogov se je tokrat svojim navijačem ekipa predstavila v precej spremenjeni postavi.

Odsotnosti Barbianija, Bottija in Rada Tenceja so se močno poznale in so bistveno vplivale na rezultat.

Spričo tega negativnega faktorja se moštvo ni dobro odrezalo, toda ne gre tukaj toliko za poraz, ki je vedno težak, kot pa za negativno igro, ki smo ji bili priča. Vesna je bila enakovreden nasprotnik domačinom le v prvem polčasu, nato pa je začela popuščati. Posebno po prejetih zadetkih ni znala odgovoriti.

Cademo, pomaknjen v krilsko vrsto, je skupno z Borisom Tencejem zaigral solidno, nato mu je v kritičnem trenutku zmanjkalo sape, kar je popolnoma razumljivo, saj ni našel opore v napadalcih in ne v veznem igralcu De Micheleju, ki se je tokrat izkazal zelo negativno.

Domačini so učinkovito moštvo, ki igra hiter nogomet brez fines in igračkanja.

V celoti tekma ni razočarala res številnih gledalcev in domačini so zmagali povsem zasluženo. Saj so znali uspešno izkoristiti negotovost v obrambi Vesne, ki se je večkrat zamajala po nepotrebnem.

K. Košuta

3. AMATERSKA NOGOMETNA LIGA

Portuale premočan za Vesno B

Prosečani premagali Trebence

Vesna B — Portuale 1:5 (0:2)

STRELCI: 20' p. p. Penso; v 40' p. p. Krt; 15' d. p. Bonetti; 16' d. p. Sulčič E.; 20' d. p. Krt; 40' d. p. Bonetti.

VESNA: Bogatec, Sulčič D., Košuta S., Košuta R., Sulčič F., Sulčič S., Košuta Z., Sirk, Perisutti, Sulčič E., Sulčič C., 12. Gruden, 13 Grmek.

PORTUALE: Croci, Battain, Zattera, Bartole, Canazza, Galessi, Monica, Krt, Bonetti, Kikel, Penso, 12 Bazzan, 13 Mosella.

SODNIK: Lo Pinto (Trst).

KOTI: 3:2 za Vesno B.

Mrzlo megleno vreme. Igrišče v dobrem stanju. V 12' p. p. je Grmek zamenjal Sirka, ki si je poškodoval nogo. V 28' p. p. je sodnik pismeno opomnil Bonettija zaradi ugovarjanja. V 28' d. p. je Gruden zamenjal Bogatca, ki si je že v prvem polčasu lažje poškodoval nogo.

Gostujoči Portuale je v nedeljo s točo zadetkov spravil na kolena ekipo Vesne B, ki je prejšnji teden z lepo zmago nad Primorcem iz Trebč presenetila svoje navijače. Drugi ekipi Vesne so manjkali kar štirje standardni igralci, ki so igrali popoldne v prvem moštvu. Zato in zaradi zaposlenosti drugih je bila zelo oslabljena in temu logično je sledil poraz. Kar pa je bilo morda najpomembnejše je dejstvo, da je igra ekipe bila nepovezana in neučinkovita. Posamezni igralci, ki so se prejšnjo nedeljo zelo izkazali, so tokrat bili slabši. Obramba (skrajno negotova) je dovoljevala gostom, da so z lahkoto prodirali v kazenski prostor ter petkrat zadeli mrežo nezanesljivega Bogatca, ki nosi dobršen del krivde za pekoči poraz.

Krilska vrsta, pa čeprav je tokrat igral Silvan Sulčič, je puščala vse preveč prostora nasprotnikom, ko so si s tehnično boljšo igro vselej znali najti prosta mesta, iz katerih so ustvarjali nevarne napade za kriška vrata.

V napadu se je izkazal Zdravko Košuta, ki je večkrat spravil v zagato nasprotne branilce ter je ponovil učinkovito igro iz prejšnje nedelje. Precej se je poznalo, da sta manjkala Švab in Zmago Košuta, katerih požrtvovalni Erminij Sulčič ni mogel nadomestiti.

Portuale, ki je sestavljen iz starejših igralcev, ki so nekdaj igrali v višjih ligah, je tehnično dobro moštvo. Brez odvečnega tekanja in s točnimi podajami nadoknadijo hibe priletnih igralcev, fizično kondicijo. Imajo zelo učinkovit napad in krilsko vrsto, le v obrambi so bili precej negotovi.

Že v 2' p. p. se nudi Sulčiču C. izredna priložnost, ki pa jo banalno zastrelja mimo vrat. Gostje so odgovorili z desnim krilom Monico, ki je v 7' zadel drog z zunanje strani. V 18' je Grmek, ki je zamenjal poškodovanega Sirka, streljal močno mimo droga. Dve minuti nato prvi zadetek gostov. V obrambi Križanov je nastala zmeda in Košuta Renato je naivno podal žogo Pensotu. Ta je prizemno streljal mimo Bogatca, ki mu je stekel nasproti. V 38' lepa izmenjava: Zdravko Košuta - Perisutti - Sulčič E., ki je močno streljal, toda vratar je ubranil. V 40' je prodrl v kazenski prostor Krt ter prizemno streljal. Bogatec je žogo prestregel, toda nerodno se mu je izmuznila iz rok in zakotalila v mrežo.

V 4' d. p. je sodnik neupravičeno razveljavil zadetek Sulčiču C., ker je menil, da ga je dosegel iz offsida. V 15' d. p. sta si Monica in Bonetti dvakrat izmenjala žogo, s tem preigrala obrambo, nato strel slednjega mimo Bogatca, ki se ni niti premaknil, čeprav mu je žoga šla tik mimo nog. Komaj minuta je pretekla in Erminij Sulčič je dosegel častni gol za Vesno. Prodrl je po levi strani in iz polobrata z močnim strelom dosegel najlepši zadetek v vsej tekmi. V 20' d. p. izmenjava napadalcev gostov s končnim strelom Krta, ki je iz razdalje kakih 25 metrov zadel notranjost vratnice in dosegel četrti zadetek.

Po nekaj lepih akcijah Križanov, ki za las niso prišli do zadetka, so gostje izkoristili še zadnjo priložnost. Sodnik jim je velikodušno podaril posredni strel v kazenskem prostoru zaradi odvečnega zadrževanja žoge vratarja Grudna, ki je zamenjal Bogatca, in Bonetti je z močnim udarcem postavil končni rezultat.

K. Košuta

Primorje — Primorec 1:0

V drugem kolu 3. amaterske lige je Primorje osvojilo obe točki: v lepem in napetem derbiju je s tesnim izidom 1:0 odpravilo trebensko moštvo Primorca.

Edini gol dneva, ki je odločil srečanje je padel že v 3' p. p. po zaslugi Del Beneja. Po tem zadetku je Primorje še za nekaj minut prevladovalo, postopoma pa se je Primorec vedno bolj uveljavil. Enajsterici sta v prvih 30 minutah pokazali zelo lep nogomet. Primorje je prevladovalo v obrambi in napadu. Trebenci pa so bili bolje uigrani, le obramba ni bila vedno na pravem mestu, kar je večkrat razburilo zanesljivega vratarja Primorca, Savarina.

V drugem delu igre sta enajsterici nekoliko popustili, navijači obeh strani pa so bili nadvse zadovoljni s prikazano igro.

Zmaga Primorja bi bila lahko še višja, če napadalci ne bi zapravili nekaj izrednih priložnosti. Toda če bi Primorec odnesel točko, bi jo popolnoma zaslužil.

Še ocena moštev. Za Primorje vemo, da se že več let poteguje za končno zmago. Primorec pa nas je v nedeljo nadvse presenetil. Trebenci so kljub porazu popolnoma upravičeno zapustili igrišče z vzdignjeno glavo. Če bodo vedno zaigrali tako kot v nedeljo, bodo v tem prvenstvu gotovo zasedli dobro mesto.

Kratka kronika:

Prvi udarci in Del Bene v 3' izkoristi zmedo obrambe in potisne usnje v mrežo: 1:0. V 16' lepa kombinirana akcija Del Beneja a Savarin je na mestu. V 18' ima Možina D. priložnost izenačiti, a strelja previsoko. V 34' lepa akcija Možina Kralj, Canciani s težavo odbije v kot.

V drugem polčasu se znajde Verginella v 18' sam pred Savarinom, a njegov šibek strel skonča v rokah vratarja. V 30' sodnik spregleda očitno enajstmetrovko v korist Primorja. Devet minut kasneje ima Bravo ob nogi žogo za drugi zadetek, ko se znajde sam pred Savarinom. Ta mu steče naproti in Bravo strelja visoko.

Nedeljski derbi si je ogledalo okrog 250 gledalcev. Dobro je opravil svojo nalogo sodnik Millo iz Milj. Koti: 4:2 v korist Primorja.

Bruno Rupel

Juventina : CRDA 4:1

Končno je Juventina dosegla svojo prvo zmago v letošnjem prvenstvu in to na domačih tleh. Porazila je popolnoma zasluženo CRDA iz Trsta kar s tremi goli prednosti. Vendar ni štandreško moštvo odigralo nikake «super - tekme». Igralo je le tako, kakor bi moralo že doslej, če upoštevamo pripravljenost in sposobnost igralcev. Centru Juventine, ki je v preteklih srečanjih bil zelo negotov, je mnogo pripomogel povratek v ekipo Ivića Ferfolje. Staremu igralcu je treba priznati, da je še vedno sijajen organizator akcij. V prvem polčasu sta bili igri ekip še kar uravnovešeni, čeprav sta oba zadetka pripadla Juventini. CRDA se je ne le dobro branila, ampak tudi napadala, kar dokazuje njenih šest kotov v tem polčasu Izsilila je tudi enajstmetrovko, ko je obramba Juventine podrla enega od napadalcev, a Tomasin je preprečil gol.

Drugi polčas pa je prinesel prevlado domačinov. Sledili so lepi napadi na vrata gostov in zlasti sta se izkazala Klaučič in Nanut.

D. R.

ŠZ Mladost vabi vse športnike iz Doberdoba in okoliških vasi na

USTANOVNI OBČNI ZBOR

ki bo jutri, v sredo, 5. novembra v Doberdobu, v prostorih PD Jezero.

TOTIP

1. —	1.	Coimbra	1
	2.	Rommel	1
2. —	1.	Navicello	2
	2.	Aucuba	1
3. —	1.	Ancona	X
	2.	Ortovero	2
4. —	1.	Biblico	1
	2.	Long John	1
5. —	1.	John Haig	2
	2.	Parato	1
6. —	1.	Agadir	1
	2.	Nevolo	X

KVOTE
12. — nobenega dobitnika
11 — 248.223 lir
10 — 19.169 lir

NOGOMET

MEMORIAL M. FILEJA

Danes v polfinalu: Hrast-Mladost A in Sovodnje-Mladost B

V soboto 1. novembra se je zaključilo izločilno tekmovanje nogometnega turnirja. Na igrišču pri gluhonemih je naprej Mladost A porazila Števerjan _ Brda z izidom 6:0. Nato je zmagala tudi Mladost B in sicer proti Gorici s 4:1.

Na igrišču Azzurra v Štražcah je Hrast zmagal proti Pevmi z 8:3, nato pa še Sovodnje proti Štandrežu s 6:3.

Vsem srečanjem so sledili številni navijači in so bili zadovoljni z igro, ki so jo igralci pokazali. Res smo lahko videli lepe akcije, zlasti pa nam je bilo všeč, da med igralci ni prišlo do izgredov in surove igre. To je seveda tudi zasluga nekaterih sodnikov.

Danes, v torek, 4. novembra bo na vrsti polfinale na igrišču gluhonemih in sicer ob 9. uri Hrast - Mladost A in ob 11. uri Sovodnje - Mladost B.

Datum finalnega tekmovanja pa še ni določen.

Sp.

Jugoslovanska nogometna prvenstva

1. ZVEZNA LIGA

Izidi

Vardar _ Dinamo	1:0
Velež - Radnički (N)	1:0
Bor - Partizan	0:0
Beograd - Sloboda	1:0
Čelik . Radnički (K)	1:1
C. zvezda - Vojvodina	2:0
Maribor - Olimpija	3:2
Zagreb - Sarajevo	0:1
Železničar . Hajduk	1:0

Lestvica

C. zvezda	11	7	2	2	26:11	16
Železničar	11	7	2	2	20:8	16
Dinamo	11	6	3	2	20:11	15
Velež	11	6	3	2	22:14	15
Radnički (N)	11	7	1	3	15:10	15
Sloboda	11	4	4	3	11:8	12
Sarajevo	11	4	4	3	10:9	12
Beograd	11	4	4	3	11:11	12
Partizan	11	5	2	4	11:12	12
Bor	11	3	6	2	7:9	12
Hajduk	11	5	1	5	18:13	11
Maribor	11	5	1	5	14:19	11
Radnički (K)	11	3	3	5	12:15	9
Vojvodina	11	3	2	6	13:17	8
Čelik	11	2	4	5	11:17	8
Vardar	11	4	0	7	9:15	8
Olimpija	11	1	1	9	9:24	3
Zagreb	11	0	3	8	4:20	3

Pari prihodnjega kola

Hajduk - Sarajevo, Olimpija Zagreb, Vojvodina _ Maribor, Radnički (K) - C. zvezda, Sloboda - Čelik, Partizan - Beograd, Radnički (N) - Bor, Dinamo _ Velež, Železničar - Vardar.

2. ZVEZNA LIGA — ZAHOD

Izidi

Karlovac - Varteks	3:0
Split . Orijent	0:1
Jedinstvo . Metalac	0:2
Rudar _ Železničar	2:0
Trešnjevka - Lokomotiva	2:0
Rijeka - Šibenik	2:0
Borac - Zadar preloženo	
Ljubljana . BSK preloženo	

Lestvica

Rijeka	11	9	1	1	23:4	19
Orijent	11	8	1	2	26:8	17
Karlovac	11	8	1	2	14:6	17
Borac	10	6	4	0	27:11	16
Metalac	11	6	4	1	15:10	16
Rudar	11	5	3	3	15:11	13
Jedinstvo	11	4	3	4	12:13	11
Šibenik	11	4	1	6	11:14	9
Železničar	1	2	5	4	11:14	9
Varteks	11	3	2	6	12:17	8
Trešnjevka	11	4	0	7	11:17	8
Split	11	2	4	5	7:15	8
Ljubljana	10	2	3	5	12:19	7
BSK	10	2	2	6	7:23	6
Zadar	10	0	4	6	3:12	4
Lokomotiva	11	1	2	8	8:19	4

Pari prihodnjega kola

Varteks . Zadar, Šibenik Borac, Lokomotiva - Rijeka, Železničar - Orijent, Trešnjevka, Metalac - Rudar, Karlovac _ Jedinstvo, BSK . Split, Karlovac - Ljubljana.

SLOVENSKA NOG. LIGA

Izidi

Rudar . Celje-Kladivar	1:1
Drava - Mura	0:2
Aluminij . Svoboda	1:0
Kovinar Izola	3:1
Ilirija - Slavija	0:0
Nafta - N. Gorica	3:0

Lestvica

Mura	9	6	1	2	30:8	13
Kovinar	9	5	3	1	20:13	13
Aluminij	9	5	2	2	18:10	12
Izola	9	4	3	2	12:10	11
Svoboda	9	4	3	3	13:7	10
Nafta	9	4	2	3	15:14	10
Rudar	9	2	6	1	14:13	10
Ilirija	9	2	6	1	9:12	10
Slavija	9	2	2	5	8:14	6
Celje-Kl.	9	1	3	5	6:18	5
N Gorica	9	2	1	6	7:20	5
Drava	9	0	4	5	7:19	4

Pari prihodnjega kola

Celje-Kladivar . N. Gorica, Slavija - Nafta, Izola - Ilirija, Svoboda Kovinar, Mura Aluminij, Rudar Drava.

ZAHODNA CONSKA LIGA

Izidi

Primorje - Tabor	0:2
Adria - Hrastnik	3:1
Tolmin - Triglav	2:2
Koper . Usnjar	1:1
Zagorje Lesce	7:0
LTH Sava	0:0

Lestvica

Usnjar	9	6	3	0	23:10	15
Triglav	9	6	2	1	35:10	14
Koper	9	6	2	1	25:8	14
Zagorje	9	4	3	2	25:12	11
LTH	9	4	2	3	11:10	10
Hrastnik	9	4	0	5	16:17	8
Adria	9	3	2	4	16:23	8
Sava	9	2	3	4	10:14	7
Tolmin	9	2	3	4	12:20	7
Tabor	9	3	1	5	13:33	7
Primorje	9	2	0	7	10:22	4
Lesce	9	1	1	7	4:22	3

Pari prihodnjega kola

Tabor - Lesce, Sava - Zagorje, Usnjar - LTH, Triglav - Koper, Hrastnik - Tolmin, Primorje - Adria.

ROART BRADFORD

Zamorski • gospod Bog in gospodje Izraelci

Humor ameriških črncev

27.

«Dobro,» je rekel Gedeon,» «jaz se tudi nerad pretepam. In naš Gospod tega tudi nima rad. Toda Gospod mi je rekel, naj tole cerkev zažgem, in on dobro ve, da ima tudi nekaj pristašev, ki še niso nikoli zbežali iz boja.»

In potem je stari poganski bog Baal postavil vse svoje pristaše v vrsto, Gedeon pa vse Gospodove pristaše. Na vsakega gospodovega pristaša je prišlo približno deset Baalovih pristašev.

«Iz tele vaše armadice naredim golaž», je rekel Baal.

«Le, daj!» je odgovoril Gedeon.

Zdajci je prišel gospod Bog. «Počakajte za trenutek!» je rekel. «Na moji strani je preveč vojakov.»

«Ampak Gospod,» je ugovarjal Gedeon, «saj jih nimamo niti daleč toliko kakor Baal.»

«Imam preveč moštva,» je nadaljeval gospod Bog. «Ne maram, da bi mogel kdo reči, da ne dajem Baalu fair play, in to bi gotovo rekli vsi, če bi šli nadenj z vsemi vojaki. Pošlji jih nekaj domov!»

Gedeon je šel in rekel, naj gredo tisti, ki še niso okopali bombaža, domov. In tako se je skoraj polovica njegovih ljudi pobrala ter odšla domov.

«No, sedaj je že bolje,» je rekel gospod Bog.

«Toda, Gospod,» je odgovoril Gedeon, «poglej Baala, koliko ljudi ima on pod orožjem.»

«Ali se jih bojiš?» je vprašal Gospod.

«No, Gospod, bojimo se jih ne,» je rekel Gedeon, «toda nekateri iz vrst mojih ljudi se malce boje.»

«Dobro» je rekel gospod Bog,» naj torej vsi, ki se boje, stopijo iz vrste ter gredo domov.» In spet se je polovica tistih, ki so ostali, pobrala ter odšla domov.

«Zdaj bo že vendarle nekoliko bolj pravičen boj, morda enak proti enakemu,» je dejal gospod Bog. «Nikakor se ne maram bojevati tako, da bi mogel kdo reči, da sem šel nad Baala s premočjo.»

«Tega tudi nihče reči ne more, Gospod,» je rekel Gedeon. «Saj okoli Baala kar mrgoli vojakov kakor muh okrog soda medu.»

«Upam, da ne bodo govorili, da sem šel nanj z zvijačo in goljufijo,» je nadaljeval gospod Bog. «Zdi se mi, da imam še zmeraj preveč vojakov. Vzemi jih ter korakaj z njimi k potoku; tam se naj napijejo, jaz pa bom pazil, kako se bodo pri tem vedli.»

Gedeon je odšel s svojimi ljudmi k potoku in tam so nekateri najprej poklenili in žlampali vodo iz potoka, nekateri pa so se samo pripognili ter si zajeli vode kar v klobuk in so pili iz klobuka.

«Ukaži, naj stopi vsak mož, ki je pokleknil, da bi pil, iz vrste in gre domov,» je rekel gospod Bog. «Nerad vidim ljudi klečati, kadar pijejo. Rad vidim, če človek poklekne pri molitvi, ne pa pri pitju.» In tako so vsi tisti, ki so pri pitju klečali, odšli domov in Gedeonu je ostalo na konec le kakih tristo vojakov.

«Tako, zdaj je to že nekako v redu,» je dejal gospod Bog. «To bo že fair borba, ne surova igra. Stari Baal nima na svoji strani več kot milijon vojakov, naših je pa približno tristo. To je all right, tako mora biti. Ampak naši so do zob oboroženi. In tega ne morem prenesti, da bi mi šli na koga do zob oboroženi. Vsi vojaki naj odložijo sablje in jih postavijo v piramide.»

«Ti ta posel razumeš, Gospod, zato imaš gotovo prav,» je rekel Gedeon, «Vendar jaz tega ne razumem. Baal ima milijon vojakov s sabljami, mi pa samo tristo z golimi rokami. To mi ne gre v glavo.»

Zdajci je začel pogan Baal vpiti: «Torej kaj je z vami, mi že ne moremo dočakati bitke.»

«Kar lepo počakaj!» mu je rekel gospod Bog. «Vsak čas boš tega sit, tako da ne boš vedel, kaj bi prej storil, samo da našo armado pripravim.»

In tako je gospod Bog pregledal izraelsko vojsko skoraj cel dan in venomer govoril, da ga samo to skrbi, da bi kdo ne rekel, da ima proti Baalovi vojski kako prednost. Ko je sonce zahajalo, je rekel gospod Bog: «Takole ne bo šlo, Gedeon. Vsak naš vojak ima dve zdravi roki, močni roki. Recimo, da bi kdo to izvohal. Takoj bi začel razkladati, da sem šel na Baala s premočjo. To se mora popraviti, preden se boj prične. Vsak mož naj si priveže desno roko na hrbet!» in že so si jih vsi privezali.

«Zdaj je dobro, sedaj smo si enaki,» je rekel gospod Bog. «Gedeon, daj vsakemu vojaku trobento!»

«Glejte, da že slednjič začnete!» je vpil Baal. «Mrači se že.»

«Časa dovolj, Baal,» je odvrnil gospod Bog. «Začeli bomo, ko bomo pripravljeni in ko bomo hoteli. In ko se spustimo v boj, boš ti prvi, ki bo to občutil na lastnem hrbtu.»

Potem je gospod Bog še nekaj časa okleval, dokler se ni popolnoma stemnilo, nato pa je dal povelje: «Vsi naj začno trobiti na trobente in naj trobijo tako dolgo, dokler ne bom rekel, naj nehajo. In vsi so trobili in niso vso noč nič drugega delali ko trobili do ranega jutra. Ko se je zdanilo, je Gedeon pokukal iz poveljniškega šotora in videl, da je Baalova armada še vedno tam, kjer je bila sinoči, toda vsi so bili mrtvi.

«Gospod,» je začudeno zaklical, «kako se je moglo zgoditi?»

Gospod Bog se je nasmejal. «Baalova armada se je pobila sama,» je odgovoril. «Takole je bilo, poglej: ko so se naši in Baalova armada razvrstili, je Baal dobro vedel, da ima deset mož na enega, pa ni mogel dočakati boja. In ko bi bili mi šli z naskokom nanj, bi nas bil nasekal. Zato sem poslal polovico naših domov in Baal je to videl. To mu je začelo lesti po glavi. Vedel je, da ima več ljudi ko jaz, in je vedel, da jaz to tudi vem. In ni mogel uganiti, zakaj jih še polovico pošiljam domov.

Pustil sem ga, naj si beli glavo, nato pa samšel in sem jih spet nekaj poslal domov. Zdaj je Baal že začel vohati, da nekaj nameravam, a ni vedel kaj. In čim več ljudi sem pošiljal domov, tem bolj je bil zmeden. In čim bolj je bil zmeden, tem manj se mu je hotelo bojevati. Niti izračunati ni več mogel, ali imam tristo ali pa tri milijone mož, in začel je svojim vojakom pripovedovati, da naj bodo pripravljeni na najhujše. In ko se je stemnilo, je bil že tako zmešan, da je mislil, ko je slišal vse trobiti, da gredo nadenj najmanj trije milijoni vojakov. Zagrabil je torej sabljo in zaklical svojim vojakom, naj si vsak pomaga, kakor more. Seveda niso mogli v temi niti razločevati, koga bodejo, in tako je vsak zabadal sabljo v tistega, ki mu je bil najbliže, dokler niso bili vsi mrtvi. Naši pa pri tem niso pravzaprav delali ničesar, samo trobili so na trobente.»

«To se je zares posrečilo,» se je veselil Gedeon. «Imenitna zvijača, kar je res je.»

«Na tole zvijačo sem dolgo mislil,» je odgovoril gospod Bog. «Če se kdo od mene odvrne in gre k poganskemu bogu, ga ne kaznujem takoj. Delam se, ko da se zanj ne menim, in njega začne skrbeti, potem se ga strah ter se upokorči sam, meni ga ni treba moriti. To je ena izmed mojih najstarejših zvijač. In ti enkrat mi še ni izpodletela.»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/1, Telefon 33-82 — UPRAVA: TRST — UL SV FRANČIŠKA št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečno 800 lir, vnaprej, četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir, celoletna 8.100 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana» — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst